

PREZYDENT MIASTA CHORZÓW

**PROJEKT UCHWAŁY
BUDŻETOWEJ MIASTA
CHORZÓW
NA ROK 2025**

CHORZÓW, dn. 14 listopada 2024 roku

Rada Miasta Chorzów

Działając zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1270 z późn. zm.), przedstawiam Radzie Miasta Chorzów projekt uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2024 wraz z uzasadnieniem.

UZASADNIENIE

**DO PROJEKTU UCHWAŁY
BUDŻETOWEJ MIASTA
CHORZÓW NA ROK 2025**

PODSTAWY OPRACOWANIA PROJEKTU BUDŻETU MIASTA CHORZÓW NA ROK 2025

Projekt budżetu Miasta Chorzów na rok 2025 sporządzono zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa regulującymi finanse jednostek samorządu terytorialnego, w tym w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.),
  - 2) ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1572.),
  - 3) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),
  - 4) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 107.),
  - 5) uchwały NR L/957/10 Rady Miasta Chorzów z dnia 24 czerwca 2010 roku w sprawie procedury opracowywania i uchwalania budżetu Miasta Chorzów oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- oraz w oparciu o zarządzenie Prezydenta Miasta Chorzów Nr BA.144.2024 z dnia 8 sierpnia 2024 roku w sprawie założeń do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025.

Zasady klasyfikowania oraz grupowania dochodów i wydatków przyjęto zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.).

Wstępne szacunki prognozowanych dochodów, przychodów i rozchodów stanowiły podstawę do określenia limitów wydatków bieżących dla dysponentów merytorycznych oraz określenia przedsięwzięć inwestycyjnych wraz limitami wydatków majątkowych, które będą realizowane w 2025 roku. W efekcie prowadzonych działań i uzgodnień, w tym także dokonanych analiz budżetów jednostek organizacyjnych Miasta oraz Wydziałów i Biur Urzędu Miasta ustalony został projekt planu finansowego budżetu Miasta Chorzów na rok 2025, uwzględniający prognozowane dochody, planowane wydatki, w tym na przedsięwzięcia wieloletnie ujęte w WPF oraz przychody i rozchody.

Podstawą konstrukcji projektu budżetu Miasta Chorzów na rok 2025 były ponadto:

- 1) informacje Ministerstwa Finansów o przewidywanych kierunkach rozwoju sytuacji gospodarczej w kraju oraz o parametrach makroekonomicznych, przedstawionych w dokumentach rządowych, w tym:
  - a) w zaktualizowanym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024-2027 oraz w stanowiącym jego część Programie Konwergencji – Aktualizacja 2024 r.,
  - b) w założeniach do projektu budżetu państwa na 2025 r.,
  - c) wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja 2024 r.,
- 2) analiza zmian w przepisach pod kątem ich wpływu na sytuację finansową Miasta w 2025 roku oraz w latach następnych, w tym m.in.:
  - a) Zgodnie z pismem Ministra Finansów ST3.4750.15.2024 z 14 października 2024 roku wysokość udziału podatku PIT wynosi dla miasta na prawach powiatu 8,6 % dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na terenie danego miasta, natomiast wysokość udziału w podatku CIT wynosi 2,2% dochodów podatników.
  - b) dodatkowe uszczuplenie należnych miastu wpływów z PIT nastąpi w wyniku przebudowy funkcjonowania OFE i przeniesieniu zgromadzonych w nich środków na Indywidualne Konta Emerytalne,

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

- c) proponowane podwyższenie limitu umożliwiającego podatnikom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych,
  - d) zmiany skutkujące wzrostem wydatków (w tym poszerzenie programu wypłaty świadczeń rodzinnych, zmiany w wynagrodzeniach nauczycieli, dopłaty pracodawców do pracowniczych planów kapitałowych),
  - e) obliczania indywidualnego limitu obsługi zadłużenia na podstawie algorytmu zawartego w art. 243 ustawy o finansach publicznych - polegające na ustaleniu na lata 2022-2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.
  - f) zmiany dotyczące przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności gruntów skutkujące w konsekwencji ograniczeniem osiągniętych dochodów budżetowych lub wzrostem wydatków,
- 3) analiza ryzyk dotyczących kosztów i terminów realizacji inwestycji w związku z dynamicznymi, trudnymi do przewidzenia zmianami uwarunkowań rynkowych oraz utrzymującą się koniunkturą na rynku budownictwa;
- 4) dane o środkach z funduszy Unii Europejskiej w ramach okresu programowania na lata 2021-2027, jak również planowana absorpcja środków z innych źródeł zewnętrznych na dofinansowanie projektów inwestycyjnych.
- Przy konstruowaniu budżetu należy uwzględnić potencjalne ryzyka dla budżetu Miasta uzyskania dotacji z Unii Europejskiej w innych niż planowano terminach i kwotach,
- 5) finansowanie kredytem Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- 6) bieżący monitoring oraz analiza aktualnej sytuacji finansowej Miasta, w tym na podstawie danych o realizacji budżetu w 2024 roku,
- 7) analiza wieloletnich przedsięwzięć inwestycyjnych pod kątem możliwości dochodowych budżetu Miasta w roku 2025 i w latach następnych, jak również potencjalnego ryzyka związanego z poniesieniem wyższych od zaplanowanych nakładów na te przedsięwzięcia.

Zgodnie z projektem ustawy budżetowej, przy opracowywaniu projektu budżetu Miasta na rok 2025 przyjęto prognozowane przez Ministerstwo Finansów wskaźniki makroekonomiczne wpływające na planowane wielkości dochodów i wydatków budżetu Miasta, w tym w szczególności:

Wyszczególnienie	Prognoza 2025
średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych	104,1 %
dynamika realna Produktu Krajowego Brutto	103,7 %
dynamika nominalna przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	107,1 %
dynamika nominalna przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	107,3 %
dynamika realna przeciętnego wzrostu wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	102,9 %
dynamika przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej	100,7 %

Obok czynników o charakterze makroekonomicznym, na poziom przyszłorocznych dochodów budżetu Miasta wpływ będzie miała przyjęta przez Miasto polityka podatkowa.

W przygotowanym projekcie Budżetu Miasta na 2025 rok, przyjęto:

- 1) poziom dochodów z tytułu udziału gminy i powiatu we wpływach z podatku dochodowego od osób

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

fizycznych (PIT) przyjęto w oparciu o dane otrzymane z Ministerstwa Finansów, uwzględniając ich informacyjno-szacunkowy charakter,

- 2) roczne planowane wielkości subwencji przyjęto na podstawie pism Ministra Finansów: ST3.4750.15.2024 z dnia 14.10.2024 r. (w części gminnej budżetu),
- 3) wielkości dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz kwot dochodów planowanych do odprowadzenia do budżetu państwa z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej przyjęto na podstawie pisma Wydziału Finansów i Budżetu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Nr FBI.3111.207.30.2024 z dnia 24.10.2024 roku,
- 4) prognozowaną wielkość dotacji celowej na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone gminom ustawami, przeznaczonej na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców przyjęto zgodnie z pismem Krajowego Biura Wyborczego nr DKT.3113.6.7.2023 z dnia 23.10.2024 r.
- 5) stawki podatków lokalnych ustalono w oparciu o stawki wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2025 r. (M.P. z 2024 r., poz. 716)
- 6) dochody ze sprzedaży majątku przyjęto na poziomie wyższym od planu pierwotnego w roku 2024 o ponad 10,09 mln. zł.;
- 7) deficyt na poziomie 49.940.790,88 zł;
- 8) zapewnienie finansowania zadań inwestycyjnych kredytem Europejskiego Banku Inwestycyjnego kwotą 66.100.000 zł.

Przy przygotowaniu projektu budżetu na 2025 rok podobnie jak w latach poprzednich wzięto pod uwagę uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym tj. partycypację w zakresie opiniowania, współdecydowania i realizacji zadań budżetowych. Dzięki różnym rodzajom współpracy z mieszkańcami, projekt odzwierciedla rzeczywiste potrzeby i oczekiwania wspólnoty samorządowej. W przedłożonym projekcie budżetu na 2025 rok można wyróżnić przykłady takiej współpracy:

- 1) realizacja zadań i wydatkowanie środków na zadania wskazane przez jednostkę pomocniczą – Radę Osiedla reprezentującą potrzeby mieszkańców Maciejkowic,
- 2) prowadzenie konsultacji społecznych w formie budżetu obywatelskiego,
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi.

W związku z powyższym w kolejnej XII edycji Chorzowskiego Budżetu Obywatelskiego zabezpieczono środki w łącznej wysokości 4.400.000 zł.

Na zadania zgłoszone przez Radę Osiedla Maciejkowice zaplanowano kwotę 49.525 zł, natomiast pula środków na zadania realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, tj. stowarzyszeniami, fundacjami i innymi jednostkami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych, jaką zaplanowano w budżecie na 2025 rok wynosi łącznie prawie 19 mln zł.

GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA MIASTA CHORZÓW W 2025 ROKU

Priorytetowym celem polityki gospodarczo–finansowej miasta jest utrzymanie stabilności finansów publicznych przy jednoczesnym zabezpieczeniu środków na zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej dotyczących zarówno bieżącego funkcjonowania miasta jak i realizacji inwestycji służących mieszkańcom i sprzyjających rozwojowi miasta.

W związku z określonymi w ustawie o finansach publicznych regułami fiskalnymi dotyczącymi:

- 1) utrzymania dodatniej relacji pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, tak by możliwe było wygospodarowanie nadwyżki operacyjnej. Zachowanie równowagi budżetowej w zakresie działalności operacyjnej jest warunkiem koniecznym do uchwalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) nieprzekraczania zindywidualizowanego limitu obsługi zadłużenia, w dalszym ciągu strategicznym wyzwaniem zarządzania finansami Miasta w 2025 roku, jak również w kolejnych latach będzie ograniczanie przyrostu deficytu budżetowego oraz kontrola poziomu zadłużenia w celu spełnienia ww. norm fiskalnych.

W celu zapewnienia warunków finansowych niezbędnych do sfinansowania realizacji zadań ujętych Wieloletniej Prognozie Finansowej, w tym także środków na wkład własny zadań inwestycyjnych współfinansowanych oraz planowanych do współfinansowania środkami z budżetu Unii Europejskiej, konieczne będzie podejmowanie działań, które pozwolą na wygenerowanie odpowiednich środków na ich finansowanie. Wymagało dalszego kontynuowania działań mających na celu utrzymanie dyscypliny budżetowej, a co za tym idzie efektywne gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi na realizację zadań Miasta szczególnie w obszarach, na które Miasto ma wpływ. Powyższe powoduje konieczność ograniczania dynamiki wydatków bieżących, poprzez ich dalszą racjonalizację, co oznacza dla dysponentów środków finansowych rygorystyczne respektowanie zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych zasady oszczędności (uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów).

Potrzeba dostosowania się do skutków zmian w systemie podatkowym, konieczność spełniania wymogów ustawowych, a także koniunktura gospodarcza, która rzutuje m.in. na poziom transferów z budżetu państwa, determinują możliwości finansowe Miasta. W związku z tym działania prowadzone w ramach zadań bieżących koncentrować się będą na zabezpieczeniu środków na finansowanie wydatków obligacyjnych, w tym:

- a) wydatków z tytułu obsługi długu w związku z zaciągniętymi długoterminowymi zobowiązaniami z tytułu kredytów, w tym kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, kredytu zaciągniętego na rynku krajowym oraz pożyczek z WFOŚiGW,
- b) potencjalnych spłat z tytułu udzielonych przez Miasto poręczeń i gwarancji,
- c) składek wnoszonych do Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii,
- d) wydatków stanowiących przedsięwzięcia wieloletnie uwzględnione w zaktualizowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej w części dotyczącej roku 2025,
- e) skutków podwyżek wynagrodzeń z 2025 r. zarówno nauczycieli jak i pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, a także skutki finansowe zmiany liczby etatów nauczycieli oraz awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych,
- f) skutków wzrostu płacy minimalnej od 1 stycznia 2025 roku do kwoty 4.666 zł, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12.09.2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r (Dz.U. z 2024 r. poz. 1362).

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Jednocześnie działania te koncentrować się będą na zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania jednostek oraz urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej, społecznej poprzez kierowanie odpowiednich środków na poszczególne sfery działalności, a także utrzymanie obiektów, w tym nowych obiektów służących mieszkańcom Miasta oddanych do użytku w wyniku zakończenia procesu inwestycyjnego w 2024 roku.

W związku ze znacznym uszczupleniem dochodów własnych, w zakresie wydatków majątkowych dokonano ich analizy pod kątem możliwości przesunięcia terminów realizacji ub. zmiany zakresów rzeczowych zadań inwestycyjnych. Zdecydowano również o ograniczeniu realizacji zadań majątkowych do tych już kontynuowanych. Miasto będzie konsekwentnie poszukiwało najkorzystniejszych metod pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań infrastrukturalnych w kolejnych latach ze szczególnym uwzględnieniem takich, które nie wymagają generowania wkładu własnego lub wkład własny może pochodzić z innych źródeł.

GLÓWNE PARAMETRY BUDŻETOWE w 2025 roku

Główne dane dotyczące projektu budżetu miasta na 2025 rok przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej na rok 2024 r.	Plan po zmianach 2024 r.	Plan na rok 2025	Dynamika	
				kol. 4 : kol. 2	kol. 4 : kol. 3
1	2	3	4		
I. Ogółem dochody (1+2)	835 790 960,23	967 022 648,48	948 848 989,16	113,53%	98,12%
1. Dochody bieżące	775 380 689,48	887 901 846,51	884 119 180,54	114,02%	99,57%
2. Dochody majątkowe	60 410 270,75	79 120 801,97	64 729 808,62	107,15%	81,81%
II. Ogółem wydatki (3+4)	906 317 106,21	1 030 361 040,84	994 789 780,04	109,76%	96,55%
3. Wydatki bieżące	775 221 021,30	886 147 895,79	882 738 599,29	113,87%	99,62%
4. Wydatki majątkowe	131 096 084,91	144 213 145,05	112 051 180,75	85,47%	77,70%
Wynik finansowy (I-II) nadwyżka / deficyt	-70 526 145,98	-63 338 392,36	-45 940 790,88	65,14%	72,53%
III. Przychody	88 638 164,82	81 438 333,42	66 158 760,13	74,64%	81,24%
IV. Rozchody	18 112 018,84	18 099 941,06	20 217 969,25	111,63%	111,70%

Planowane dochody ogółem, ujęte w projekcie uchwały budżetowej, określone zostały w kwocie **948.848.989,16 zł**, co oznacza ich wzrost w porównaniu do planu pierwotnego na 2024 rok o 13,53%, a w stosunku do planu po zmianach za III kw. br. spadek o 1,88 %.

Natomiast planowane wydatki ogółem obejmujące swym zakresem zarówno zadania gminy jak i powiatu stanowią łącznie kwotę **994.789.780,04 zł**, tj. 109,76 % planu pierwotnego 2024 r. i 96,55 % planu po zmianach na koniec III kw. bieżącego roku. Ubytek dochodów wyraźnie wpłynął na ograniczenie wydatków w przyszłorocznym budżecie Miasta.

WYNIK BUDŻETU

Prognozowany wynik budżetu na 2025 rok zamyka się wartością ujemną, co oznacza że przyszłoroczny budżet zamyka się **deficytem** w wysokości **45.940.790,88 zł**. Jego poziom jest uwarunkowany przez wydatki inwestycyjne. W relacji do dochodów wysokość deficytu stanowi 4,84 %. Źródłem sfinansowania planowanego deficytu, zgodnie z przedłożonym projektem uchwały budżetowej, będzie kredyt inwestycyjny ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI).

ZADŁUŻENIE

Do opracowania projektu budżetu na 2025 rok przyjęto założenie, iż zadłużenie na koniec 2024 roku wyniesie zgodnie z planem 317.301.447,05 zł. Uwzględniając planowany do zaciągnięcia w 2025 r. nowy dług na łączną kwotę 66.100.000 zł, a także planowane spłaty zobowiązań (kapitał) o wartości 10.717.969,25 zł oraz wykup trzech serii obligacji o łącznej wartości 9.500.000 zł zakłada się, że saldo zadłużenia na koniec 2025 roku wyniesie 363.183.477,80 zł, co stanowić będzie 38,28 % planowanych na 2025 rok dochodów. Ponadto planuje się, iż spłata odsetek od zadłużenia wyniesie 18.380.000 zł. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wyniesie w roku 2025 **4,83 %**.

PRZYCHODY BUDŻETU

Realizacja zaproponowanych na rok 2025 i planowanych w dalszej perspektywie inwestycji, przy ograniczonych możliwościach budżetu Miasta, wymaga pozyskiwania środków zwrotnych, przy zachowaniu ustawowych wymogów w zakresie zadłużania się, stąd też w przychodach bieżącego roku ujęto kwotę 66.100.000 zł na zaciągnięcie kredytu z EBI. Planowane na rok 2025 przychody w łącznej wysokości **66.158.760,13 zł** pochodzić będą z poniżej wyszczególnionych źródeł, a mianowicie:

- 1) Przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w wysokości 58.760,13 zł,
- 2) Przychody z transzy kredytu planowanego do zaciągnięcia w 2025 roku w Europejskim Banku Inwestycyjnym w wysokości 66.100.000 zł.

Przychody te posłużą sfinansowaniu wydatków inwestycyjnych, głównie tych przedsięwzięć, na które Miasto zamierza pozyskać dotacje ze środków pochodzących z budżetu UE. Planowane do zaciągnięcia zobowiązanie przeznaczone zostanie na zadania inwestycyjne przyczyniające się do rozwoju miasta zgodnie z oczekiwaniami oraz potrzebami mieszkańców Chorzowa, w tym na zadania realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu UE.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Potrzeby inwestycyjne w zestawieniu z możliwościami ich finansowania zmuszają do sięgnięcia po pozabudżetowe źródła dochodów. Jednak zgodnie z unijną zasadą współfinansowania realizując projekty finansowane ze środków UE Miasto zobowiązane jest zapewnić wkład własny, stąd też sięga po zwrotne źródła finansowania takie jak pożyczki, kredyty.

ROZCHODY BUDŻETU

Łączna kwota rozchodów budżetu w 2025 roku zaplanowana została w wysokości 20.217.969,25 zł i obejmuje ona następujące pozycje:

- 1) spłaty kredytu zaciągniętego na rynku zagranicznym (kredyt EBI) w kwocie 10.215.583,28 zł,
- 2) spłaty pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym, które w 2025 roku wyniosą zgodnie z zapisami wynikającymi z zawartych umów 502.385,97 zł. Powyższa kwota to spłaty rat kapitałowych pożyczek zaciągniętych w WFOŚiGW.
- 3) Wykup innych papierów wartościowych, wykup trzech serii obligacji w kwocie 9.500.000 zł.

DOCHODY MIASTA CHORZÓW

Prognozowane wielkości dochodów budżetowych na rok 2025 zostały zaplanowane w wielkościach optymalnych – realnych do osiągnięcia, przy założeniu prawidłowej i terminowej realizacji wpływów z tytułu podatków, opłat lokalnych oraz innych opłat publicznych, w oparciu o wnioski komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta oraz dane ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej skorygowane o wskaźniki makroekonomiczne przyjęte w projekcie budżetu państwa na 2025 rok.

Prognozowana wielkość dochodów budżetowych Miasta Chorzów na rok 2025 przedstawiona została w Tabeli nr 1 stanowiącej element projektu uchwały budżetowej.

Źródła dochodów budżetowych są określone ustawowo, a ich listę zawiera ustawa z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1572.)

Prognozowane kwoty dochodów budżetowych Miasta na rok 2025 zaplanowano w oparciu o:

- a) prognozy podstawowych wskaźników makroekonomicznych,
- b) przewidywane wykonanie dochodów budżetowych w roku 2024,
- c) proponowaną politykę podatkową w zakresie podatków i opłat,
- d) proponowaną politykę cenową w zakresie usług komunalnych,
- e) informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach oraz Krajowego Biura Wyborczego o przyznanych miastu kwotach subwencji, prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dotacji,
- f) szacunki dotyczące środków europejskich i innych środków bezzwrotnych.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Wielkość dochodów na rok 2025 według poszczególnych źródeł powstawania kształtuje się następująco:

Wyszczególnienie	Prognoza 2025	udział
RAZEM:	948 848 989,16	100,00%
Dochody bieżące	884 119 180,54	93,18%
1. Dochody własne	710 372 407,17	74,87%
Wpływy podatkowe	120 044 855,00	12,65%
<i>Podatek od nieruchomości</i>	112 661 620,00	11,87%
<i>Podatek rolny</i>	101 202,00	0,01%
<i>Podatek leśny</i>	12 797,00	0,00%
<i>Podatek od środków transportowych</i>	919 236,00	0,10%
<i>Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej</i>	350 000,00	0,04%
<i>Podatek od spadków i darowizn</i>	1 000 000,00	0,11%
<i>Podatek od czynności cywilnoprawnych</i>	5 000 000,00	0,53%
Wpływy z opłat	64 182 303,00	6,76%
<i>Wpływy z opłaty skarbowej</i>	1 000 000,00	0,11%
<i>Wpływy z opłaty komunikacyjnej</i>	1 007 000,00	0,11%
<i>Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych</i>	3 000 000,00	0,32%
<i>Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw</i>	45 742 559,00	4,82%
<i>Wpływy z opłat za koncesje i licencje</i>	50 000,00	0,01%
<i>Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów</i>	5 594,00	0,00%
<i>Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość</i>	1 447 400,00	0,15%
<i>Wpływy z opłat za wydanie prawa jazdy</i>	210 000,00	0,02%
<i>Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego</i>	1 761 412,00	0,19%
<i>Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego</i>	5 235 577,00	0,55%
<i>Opłaty od rodziców z tytułu opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej</i>	70 000,00	0,01%
<i>Wpływy z różnych opłat</i>	4 620 529,00	0,49%
<i>Wpływy z opłaty prolongacyjnej</i>	32 232,00	0,00%
Dochody z majątku gminy	6 418 684,00	0,68%
<i>Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności</i>	244 690,00	0,03%
<i>Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości</i>	1 380 000,00	0,15%
<i>Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych. oraz innych umów o podobnym charakterze</i>	4 793 994,00	0,51%
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	493 756 101,17	52,04%
<i>Podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	467 380 182,79	49,26%
<i>Podatek dochodowy od osób prawnych</i>	26 375 918,38	2,78%
Odsetki	747 118,00	0,08%
<i>Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat</i>	115 000,00	0,01%

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Wpływy z pozostałych odsetek	632 118,00	0,07%
Pozostałe dochody własne bieżące	25 223 346,00	2,66%
Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	146 750,00	0,02%
Wpływy z tytułu grzywien i innych kary pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	16 100,00	0,00%
Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	270 550,00	0,03%
Wpływy z usług	16 541 800,00	1,74%
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	536 845,00	0,06%
Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	632 925,00	0,07%
Wpływy z różnych dochodów	4 194 496,00	0,44%
Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	2 883 739,00	0,30%
Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności	141,00	0,00%
2. Subwencje	90 269 466,97	9,51%
Część oświatowa subwencji ogólnej	90 269 466,97	9,51%
3. Dotacje	83 477 306,40	8,80%
Dotacje celowe z budżetu państwa	79 906 618,00	8,42%
Dotacje otrzymane z funduszy celowych	857 299,60	0,09%
Dotacje otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego	1 520 925,00	0,16%
Środki z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych	1 139 962,35	0,12%
Wkład krajowy do programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	52 501,45	0,01%
Dochody majątkowe	64 729 808,62	6,82%
1. Dochody własne	26 281 347,00	2,77%
Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	1 000 000,00	0,11%
Dochody ze sprzedaży majątku	25 281 347,00	2,66%
2. Dotacje	38 448 461,62	4,05%
Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów pozyskane z innych źródeł	2 371 009,63	0,25%
Środki otrzymane z funduszy celowych	16 989 800,00	1,79%
Dotacje otrzymane z funduszy celowych	5 890 006,00	0,62%
Dotacje otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego	12 471 685,00	1,31%
Dotacje i środki z budżetu UE oraz innych źródeł zagranicznych	725 960,99	0,08%

Struktura dochodów Miasta nie podlega znaczącym zmianom. Główne źródła dochodów Miasta stanowią: wpływy podatkowe (12,65%) ,subwencja ogólna z budżetu państwa (9,51 %), udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (52,04 %) oraz dotacje celowe z budżetu państwa (8,42 %).

CHARAKTERYSTYKA DOCHODÓW BIEŻĄCYCH

Na planowane na rok 2025 dochody bieżące w łącznej wysokości 884.119.180,54 zł składać się będą dochody gminy w kwocie 848.265.542,42 zł oraz dochody powiatu w wysokości 35.853.638,12 zł. Do głównych źródeł dochodów bieżących zalicza się wpływy z podatków i opłat, w tym lokalnych (tj. głównie podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilno-prawnych i od środków transportowych), udziały podatkach dochodowych od osób fizycznych (PIT) i prawnych (CIT), a także subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa.

SUBWENCJE

Zgodnie z informacją Ministra Finansów planowana roczna wielkość subwencji ogólnej na rok 2025 wynosi 90.269.466,97 zł. Subwencja ogólna w 2025 roku ustalana jest na podstawie potrzeb finansowych w wysokości 347.217.002,15 w tym:

1. Potrzeby oświatowe 314.451.836,00 zł,
2. Potrzeby rozwojowe 19.827.229,15 zł,
3. Potrzeby uzupełniające 12.937.937,00 zł.

Prognozowane wpływy z tego źródła stanowią 9,51 % planowanych dochodów ogółem. Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje wysokość poszczególnych części subwencji ogólnej przyznanych na rok 2025 w podziale na gminę i powiat w porównaniu do kwot ujętych w planie roku 2024 na koniec III kwartału.

Opis	Plan pierwotny na rok 2024	Plan po zmianach na rok 2024	Prognoza na rok 2025
Razem subwencje ogólne z budżetu państwa	251 898 453,00	305 319 389,14	90 269 466,97
Cześć oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	239 194 803,00	273 715 698,00	0,00
Zadania własne gminy	107 095 606,00	122 829 867,00	0,00
Zadania własne powiatu	132 099 197,00	150 885 831,00	0,00
Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	0,00	10 336 314,14	90 269 466,97
Zadania własne gminy	0,00	10 336 314,14	90 269 466,97
Cześć rozwojowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	0,00	8 563 727,00	0,00
Zadania własne gminy	0,00	6 696 655,00	0,00
Zadania własne powiatu	0,00	1 867 072,00	0,00
Cześć równoważąca subwencji ogólnej	11 439 713,00	11 439 713,00	0,00

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Zadania własne gminy	7 722 024,00	7 722 024,00	0,00
Zadania własne powiatu	3 717 689,00	3 717 689,00	0,00
Cześć wyrównawcza subwencji ogólnej	1 263 937,00	1 263 937,00	0,00
Zadania własne powiatu	1 263 937,00	1 263 937,00	0,00

Na 2025 r. subwencja ogólna z budżetu państwa ustalona jest dla JST, w której naliczone potrzeby finansowe są wyższe niż kwota zwiększonych dochodów z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT. Kwota zwiększonych dochodów z tytułu udziału w PIT i CIT została zdefiniowana w projekcie ustawy jako kwota kalkulacyjna. Kwota ta dla roku 2025 ustalana jest jako różnica między łączną kwotą dochodu danej JST z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT, ustaloną na rok 2025 na podstawie projektowanych przepisów a łączną kwotą jej dochodów z tych tytułów ustaloną na rok 2025 zgodnie z art. 9 i 9a ustawy z 2003 r. W kolejnych latach kwota ta będzie iloczynem kwoty kalkulacyjnej danej jednostki z roku poprzedzającego rok budżetowy i wskaźnika ustalonego jako iloraz jej dochodów z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT z roku budżetowego, i jej dochodów z tych tytułów z roku poprzedzającego rok budżetowy.

Ustawa wprowadza, zamiast obecnych części subwencji ogólnej, pojęcie potrzeb finansowych JST, które to potrzeby będą podlegać finansowaniu zwiększonymi dochodami z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT, a – w przypadku, gdy będą one niewystarczające - subwencją ogólną z budżetu państwa. Potrzeby finansowe będą elementem kalkulacyjnym do ustalenia subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Nowa ustawa założyła również odejście od kilku rozdrobnionych rezerw subwencji ogólnej i utworzenie jednej „dużej” rezerwy na uzupełnienie dochodów JST.

UDZIAŁY W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD BUDŻETU PAŃSTWA

Na wielkość dochodów bieżących Miasta, znaczący wpływ mają dochody z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, które tworzą 52,04 % prognozowanych dochodów ogółem na rok 2025. Należą one do grupy dochodów pozostających w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju i są dochodami najbardziej wrażliwymi na zmiany w koniunkturze gospodarczej.

Ustawa zakłada, że dochody z tytułu tych udziałów dla gmin obliczone zostały jako procent od dochodów podatników z terenu danej jednostki samorządu terytorialnego. Wskazano, że wysokość udziału w podatku PIT wynosi dla gminy 7,0% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze danej gminy, a wysokość udziału w CIT wynosi dla gminy 1,6% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego.

Kwotę rocznego dochodu gminy z tytułu udziału w podatku PIT ustala się, mnożąc, zwaloryzowane w sposób określony w art. 11 ust. 2 nowej ustawy, dochody podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze danej gminy za rok bazowy przez ww. wysokość udziału w podatku PIT. Dochody gminy z tytułu udziału w podatku CIT ustala się, mnożąc, zwaloryzowane w sposób określony w art. 12 ust. 2 nowej ustawy, dochody podatników podatku CIT mających siedzibę na obszarze danej gminy za rok bazowy przez ww. wysokość udziału w podatku CIT.

Dochody podatników podatku PIT oraz podatników podatku CIT na rok 2025 ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych za rok 2022 zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 10 marca 2024 r.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

W celu ustalenia dochodów podatników podatku PIT na rok 2025 ich dochody z roku 2022 waloryzuje się o 37,1%. Natomiast w celu ustalenia dochodów podatników podatku CIT na rok 2025 ich dochody z roku 2022 waloryzuje się o 29,5 %.

Dochody należne z tytułu udziałów w podatku PIT i podatku CIT, podlegające przekazaniu gminie, są ustalone z uwzględnieniem korekty z tytułu zamożności.

Poniższe zestawienie przedstawia prognozowane na rok 2025 wielkości wpływów z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w relacji do planu po zmianach na dzień 30.09.2024 r.

Opis	Plan po zmianach na rok 2024	Prognoza na rok 2025	Dynamika 2025/2024	Odchylenie
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	208 419 666,00	493 756 101,17	236,90%	285 336 435,17
Podatek dochodowy od osób fizycznych	185 422 447,00	467 380 182,79	252,06%	281 957 735,79
Zadania własne gminy	146 402 026,00	467 380 182,79	319,24%	320 978 156,79
Zadania własne powiatu	39 020 421,00	0,00	0,00%	-39 020 421,00
Podatek dochodowy od osób prawnych	22 997 219,00	26 375 918,38	114,69%	3 378 699,38
Zadania własne gminy	19 025 276,00	26 375 918,38	138,64%	7 350 642,38
Zadania własne powiatu	3 971 943,00	0,00	0,00%	-3 971 943,00

WPLYWY Z PODATKÓW

Prognozowane dochody budżetu Miasta z tytułu podatków lokalnych wyniosą w 2025 roku 120.044.855 zł, co daje spadek w stosunku do planu po zmianach 2024 roku o ok. 23,06 mln zł, tj. 16,11 %. W strukturze dochodów ogółem udział wpływów podatkowych kształtuje się na poziomie 12,65 %.

Poniższe zestawienie przedstawia dochody podatkowe z poszczególnych źródeł w relacji do planu po zmianach 2024 roku.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Wyszczególnienie	Rok 2024		Rok 2025	
	Plan po zmianach 30.09.2024 r.	% wskaźnik udziału w dochodach ogółem	Prognoza dochodów	% wskaźnik udziału w dochodach ogółem
WPLYWY PODATKOWE	143 101 630,00	100,00%	120 044 855,00	100,00%
Podatek od nieruchomości	133 062 923,00	92,98%	112 661 620,00	93,85%
<i>od osób prawnych</i>	104 256 535,00	72,85%	95 758 468,00	79,77%
<i>od osób fizycznych</i>	28 806 388,00	20,13%	16 903 152,00	14,08%
Podatek rolny	94 708,00	0,07%	101 202,00	0,08%
<i>od osób prawnych</i>	8 055,00	0,01%	9 693,00	0,01%
<i>od osób fizycznych</i>	86 653,00	0,06%	91 509,00	0,08%
Podatek leśny	14 911,00	0,01%	12 797,00	0,01%
<i>od osób prawnych</i>	14 911,00	0,01%	12 797,00	0,01%
Podatek od środków transportowych	917 088,00	0,64%	919 236,00	0,77%
<i>od osób prawnych</i>	551 856,00	0,39%	578 808,00	0,48%
<i>od osób fizycznych</i>	365 232,00	0,26%	340 428,00	0,28%
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	412 000,00	0,29%	350 000,00	0,29%
<i>od osób fizycznych</i>	412 000,00	0,29%	350 000,00	0,29%
Podatek od spadków i darowizn	1 100 000,00	0,77%	1 000 000,00	0,83%
<i>od osób fizycznych</i>	1 100 000,00	0,77%	1 000 000,00	0,83%
Podatek od czynności cywilnoprawnych	7 500 000,00	5,24%	5 000 000,00	4,17%
<i>od osób prawnych</i>	2 500 000,00	1,75%	2 000 000,00	1,67%
<i>od osób fizycznych</i>	5 000 000,00	3,49%	3 000 000,00	2,50%

Dochód z tytułu **podatku od nieruchomości** pobieranego na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz.70 z późn. zm.) zajmuje czołowe miejsce w lokalnym systemie podatkowym. Przy szacowaniu dochodów z tytułu podatku od nieruchomości oparto się przede wszystkim na dotychczasowym wymiarze podatku, biorąc pod uwagę także nowe inwestycje, które będą podlegały opodatkowaniu od roku 2025 oraz planowaną sprzedaż lokali przez Miasto. Prognozuje się, że dochody podatku od nieruchomości w 2025 roku wyniosą 112.661.620 zł, wartość ta jest niższa od planu po zmianach na 30.09.2024 r. o kwotę 20,4 mln zł.

W zakresie **podatku od czynności cywilnoprawnych**. Analiza lat poprzednich wykazuje dużą zmienność tego podatku, który pobierany jest od osób fizycznych i prawnych od niektórych czynności występujących w obrocie gospodarczym. Zakładając te zmiany wpływów z podatku od czynności cywilnoprawnych w perspektywie kilku najbliższych lat przyjęto na rok 2025 prognozę w tej pozycji dochodów w kwocie niższej od planu po zmianach 2024 roku o 2,5 mln. zł.

W przypadku podatku **od środków transportowych** podstawą prognozy na rok 2025 było przewidywane wykonanie roku 2024, prognozy dotyczące zmian w bazie podatkowej. Do wyliczenia wielkości szacunkowych wpływów z tego tytułu zastosowano stawki wynikające z uchwały LVII/906/2022 Rady Miasta Chorzów z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie Miasta Chorzów. Ustalony plan roczny tej kategorii dochodów w wysokości **919.236 zł** jest nieznacznie wyższy w stosunku do planu po zmianach o kwotę per saldo 2,1 tys. zł.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

W zakresie **dochodów z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej**, biorąc pod uwagę przewidywane wykonanie za 2024 rok, zaplanowano w wysokości 350.000 zł. Podatek rolny **zaplanowano w kwocie wyższej o 6,4 tys. zł**, a w przypadku **podatku leśnego odnotowano spadek o 2,1 tys. zł.**

WPŁYWY Z OPŁAT

Projekt budżetu na rok 2025 uwzględnia także wielkości prognozowanych dochodów z tytułu opłat w łącznej kwocie 64.182.303 zł., wyższych od planu po zmianach wg stanu na dzień 30.09.2024 roku o kwotę per saldo 652.100,98 zł. Poszczególne kategorie wpływów z opłat, podobnie jak pozostałe dochody własne, prognozowano w oparciu o przewidywane wykonanie w 2024, jak również uwzględniając ich trend za okres ostatnich 5 lat, przy uwzględnieniu czynników mogących mieć wpływ na przyszłoroczną prognozę dochodów w tej pozycji planu finansowego.

Zaplanowano wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiącymi ponad 65% prognozowanych, łącznych wpływów z opłat. Dochód ten nie podlega ogólnej zasadzie niefunduszowania wyrażonej w art. 42 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i może być przeznaczony wyłącznie na wskazane przez ustawodawcę cele. Niewykorzystane w latach poprzednich środki zasilały wydatki budżetowe 2025 roku związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Dochody tej grupy zostały urealnione do wielkości możliwych do osiągnięcia w 2025 roku. W przypadku, gdy przeprowadzona analiza wpływów z tytułu opłat lokalnych nie ujawniła tendencji zwykłej dochodów z tego tytułu, w projekcie budżetu wpływy pozostawiono w kwocie równej planowi po zmianach roku bieżącego. Dotyczy to m.in. opłaty skarbowej, opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Prognozowane wpływy z opłat z poszczególnych źródeł przedstawiają się następująco:

Opis	Prognoza 2025
WPŁYWY Z OPŁAT	64 182 303,00
Wpływy z opłaty skarbowej	1 000 000,00
Wpływy z opłaty komunikacyjnej	1 007 000,00
<i>Opłaty za wydanie tablic rejestracyjnych</i>	400 000,00
<i>Opłaty z tytułu wydania druków rejestracyjnych</i>	600 000,00
<i>Wpływy za pozwolenia na kierowanie tramwajem i kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi</i>	2 000,00
<i>Karta kwalifikacyjna kierowcy</i>	5 000,00
Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	3 000 000,00
Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	45 742 559,00
<i>Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi</i>	42 165 559,00
<i>Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy</i>	10 000,00
<i>Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych na terenie Chorzowa, pozostających poza gminnym systemem gospodarowania odpadów komunalnych</i>	20 000,00
<i>Opłaty adiacenckie</i>	5 000,00
<i>Opłaty za przygotowanie i wydanie dziennika budowy</i>	2 000,00

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

<i>Opłaty ze strefy płatnego parkowania</i>	3 540 000,00
Wpływy z opłat za koncesje i licencje	50 000,00
<i>Opłaty za zezwolenia, licencje i zaświadczenia na transport drogowy</i>	50 000,00
Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	5 594,00
Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość	1 447 400,00
Wpływy z opłat za wydanie prawa jazdy	210 000,00
Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	1 761 412,00
Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	5 235 577,00
Wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	70 000,00
Wpływy z różnych opłat	4 620 529,00
<i>Różne opłaty</i>	2 463 563,00
<i>Dochody własne jednostki</i>	289 816,00
<i>Opłaty z tytułu wydania karty wędkarskiej</i>	1 000,00
<i>Dochody z tytułu reklam</i>	34 000,00
<i>Zwroty i refundacje wydatków</i>	5 000,00
<i>Wpływy od najemców za media i utrzymanie wynajmowanych pomieszczeń</i>	400
<i>Opłaty za szczególne korzystanie ze środowiska</i>	1 500 000,00
<i>Pozostałe opłaty</i>	50
<i>Opłaty związane z geodezją i kartografią</i>	325 000,00
<i>Wpis do ewidencji instruktorów, wpis do rejestru OSK lub wydanie poświadczenia</i>	300
<i>Czasowe wycofanie pojazdów z ruchu</i>	1 000,00
<i>Opłata za rejestrację jachtów i innych jednostek</i>	400
Wpływy z opłaty prolongacyjnej	32 232,00

DOCHODY Z MAJĄTKU

W projekcie budżetu założono, iż dochody zaliczane do tej kategorii wpływów budżetowych osiągną wysokość **6.418.684 zł**, stanowiącej 0,68 % dochodów ogółem. W stosunku do tegorocznego planu po III kwartałach odnotowano wzrost (286,88 tys. zł). Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności czy opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu od osób fizycznych zaplanowano do wysokości przybliżonych do planu na dzień 30.09.2024 r.

Do źródeł dochodów z majątku zalicza się oprócz tego dochody z najmu i dzierżawy. Ich wartość stanowi w przyszłorocznym budżecie 0,51 % dochodów ogółem. W tej kategorii dochodów odnotowano wzrost w stosunku do roku 2024, wynikający przede wszystkim z wyższych, prognozowanych wpływów z najmu składników majątkowych.

ODSETKI

Prognozowane na rok 2025 r. dochody z ww. tytułu wynoszą **747.118 zł** tj. 0,08 % dochodów ogółem. Na powyższą kwotę składają się zaplanowane wpływy z tytułu:

- 1) *odsetek o charakterze sankcyjnym*, w tym odsetki naliczane w przypadku braku wpłat należności w wyznaczonym terminie, w łącznej kwocie 115.000 zł;
- 2) *odsetek od nieterminowo przekazywanych należności z tyt. podatków i opłat stanowiących dochody gminy w kwocie 632.118 zł*. Wpływy z tego tytułu uzależnione są między innymi od rodzaju zaległości i kształtowania się wysokości stawek odsetek od zobowiązań podatkowych, ale również od wzmocnienia czynności windykacyjno – egzekucyjnych oraz od zdolności finansowej podatników do regulowania zaległych zobowiązań podatkowych.

POZOSTAŁE DOCHODY

Kolejną grupą dochodów własnych Miasta, są tzw. pozostałe dochody własne, które w okresie zaplanowano na rok 2025 w łącznej kwocie **25.223.346 zł**, stanowiące tj. 2,66 % planowanych dochodów ogółem. Wpływy te są niższe o ponad 4,5 mln zł w relacji do planu po zmianach na dzień 30.09.2024 roku. Na powyższą kwotę składają się wpływy z następujących źródeł:

1) DOCHODY Z KAR PIENIĘŻNYCH I GRZYWIEN OKREŚLONYCH W ODRĘBNYCH PRZEPISACH

Głównymi źródłami planowanych dochodów tej grupy są różnego rodzaju wpłaty o charakterze sankcyjnym - grzywny, mandaty, wpływy z kar, które pobierane są zarówno od osób fizycznych, jak również od osób prawnych. Prognozowane wpływy 2025 roku wyniosą z tego tytułu **162.850 zł** i są niższe od planowanych na rok 2024.

2) DOCHODY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZLECONYCH

Prognozowane na 2025 rok dochody Miasta związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami przyjęto w wysokości **2.883.739 zł**, co oznacza spadek w stosunku do planu po zmianach roku 2024 o ponad 388,5 tys. zł. Powyższą prognozę przyjęto na podstawie pisma Wojewody Śląskiego informującego o wysokości planu dochodów podlegających odprowadzeniu do budżetu państwa. Wpływy te wynikają z realizacji zadań zleconych, na które przekazywane są dotacje celowe z budżetu państwa. Miastu przysługuje określony ustawowo procent od zebranych środków. W obszarze zadań z zakresu ustawy o gospodarce nieruchomościami ustawa przewiduje 25% z dochodów związanych ze sprzedażą, opłatami z tyt. trwałego zarządu oraz użytkowania wieczystego, czynszu dzierżawnego, najmu oraz użytkowania nieruchomości Skarbu Państwa położonych na terenie Miasta. W przypadku pozostałych dochodów z mienia Skarbu Państwa Miastu przysługuje 5% zgodnie z zapisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Natomiast na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy z 7.09.2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za odprowadzanie do budżetu państwa zwrotów dokonywanych przez dłużnika lub wierzyciela alimentacyjnego świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela (tj. Dz.U z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.).

Na dochody tej pozycji składają się:

- a) wpływy z dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu opłat za udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz opłat

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

- za udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych, a także za udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, w kwocie 1.042 zł,
- b) wpływy z dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu:
- opłaty z użytkowania wieczystego nieruchomości – 2.075.000 zł;
  - trwałego zarządu – 4.667 zł,
  - służebności - 105 zł
  - z najmu i dzierżawy – 49.832 zł
  - odpłatnego nabycia prawa własności gruntu, lokali mieszkalnych i garaży – 207.667 zł;
  - przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 82.000 zł;
  - naliczanych odsetek sankcyjnych – 5.000 zł
- c) wpływy z dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu prowadzonych postępowań egzekucyjnych w stosunku do dłużników alimentacyjnych – 376.000 zł, wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – 80.000 zł oraz za wydanie duplikatów Karty Dużej Rodziny 19,00 zł,
- d) wpływy z tytułu odpłatności osób korzystających z usług ŚDS -567 zł,
- e) z tytułu grzywien i kar nakładanych przez PINB – 106 zł,
- f) z najmu lokalu w budynku KP PSP – 474 zł,
- g) z tytułu opłat za wydanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych – 1.260 zł.

3) POZOSTAŁE DOCHODY, W TYM DOCHODY UZYSKIWANE PRZEZ JEDNOSTKI BUDŻETOWE

Prognozowane kwoty dochodów bieżących realizowanych przez gminne i powiatowe jednostki budżetowe ustalono na podstawie przewidywanej liczby świadczonych usług w wysokości **22.176.757,00 zł**, stanowiącej 2,34% dochodów ogółem. Powyższy przewidywany dochód ustalono na poziomie niższym od planu po zmianach 2024 roku o kwotę per saldo 3.585.017,85 zł.

Opis	Prognoza na rok 2024	Plan po zmianach 2024	Prognoza na rok 2025	Dynamika 2025/2024	Odchylenie
RAZEM	26 205 847,32	25 761 774,85	22 176 757,00	86,08%	-3 585 017,85
Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	276 554,00	311 554,00	270 550,00	86,84%	-41 004,00
Wpływy z dywidend	2 944 000,00	2 944 000,00	0,00	0,00%	-2 944 000,00
Wpływy z usług	15 504 789,00	15 560 781,00	16 541 800,00	106,30%	981 019,00
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	475 821,00	507 689,62	536 845,00	105,74%	29 155,38
Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	0,00	4 500,00	0,00	0,00%	0,00%
Wpływy z tytułu kar pieniężnych wynikających z umów	794 687,00	820 104,91	632 925,00	77,18%	-187 179,91
Wpływy z różnych dochodów	6 209 855,00	5 613 004,00	4 194 496,00	74,73%	-1 418 508,00
Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	141,32	141,32	141,00	0,00%	-0,32

DOTACJE

W projekcie budżetu Miasta na rok 2025 dotacje stanowią 8,80% dochodów ogółem, przy czym wiodącą grupę stanowią dotacje celowe z budżetu państwa (8,42% dochodów ogółem), drugą zaś dotacje otrzymywane od innych jednostek samorządu terytorialnego (0,16%). Udział dotacji otrzymywanych z funduszy celowych kształtuje się na poziomie 0,09%, natomiast dotacje w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz dotacje z budżetu państwa stanowiące wkład krajowy do programów finansowanych z udziałem środków zewnętrznych 0,13% otrzymanych dochodów ogółem.

DOTACJE OTRZYMANE OD INNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego zaplanowano na rok 2025 dotacje w łącznej wysokości **1.520.925,00 zł**, co stanowi 0,16% dochodów ogółem. Prognozowane dochody z tego źródła wynoszą odpowiednio: w części gminnej budżetu – 1.457.277,00 zł, w części powiatowej – 63.648,00 zł. W stosunku do planu po zmianach 2024 roku kwota wpływów tytułem dotacji od innych jst jest niższa o 12.372.281,00 tys. zł - zwiększenie środków w 2024 roku dotyczyło zad. 015 117 „Pełnienie funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich” zgodnie z uchwałą LXII/469/2024 Zgromadzenia GZM z dnia 23.02.2024 r. w sprawie udzielenia gminom członkowskim GZM pomocy finansowej w formie dotacji celowej w ramach Funduszu Odporności.

Kwota 27.500,00 zł wynika m.in. z uregulowania zawartego w ustawie z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty oraz na podstawie zawartych porozumień jako zwrot kosztów dotacji udzielonej przez Gminę na uczniów będących mieszkańcami innych gmin uczęszczających do szkół podstawowych na terenie miasta Chorzów - refundacje kosztów opłacenia nauczyciela uczącego religii innego wyznania niż katolickie. Jako przygotowanie budowy instalacji termicznego przekształcenia odpadów z obszaru GZM zostaną przekazane środki w kwocie 329.777,00 zł. Pozostała kwota 1.100.000,00 zł jest sumą dotacji, które przekazane zostaną przez inne gminy na podstawie umowy lub porozumienia z przeznaczeniem na:

- a) prowadzenie usług dla mieszkańców Miasta Rybnika w zakresie zadań wykonywanych przez Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom – 250.000,00 zł,
- b) w formie dotacji z tytułu pomocy finansowej środki przekazane zostaną na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu w stosunku do dowiezionych do Izby Wyrzeźwień funkcjonującej w ramach struktury Ośrodka Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom – 850.000,00 zł.

Ostatnią pozycją w tej kategorii są wpływy w formie dotacji przekazywanych za uczestnictwo mieszkańców innych powiatów w zajęciach rehabilitacyjnych prowadzonych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej na terenie Miasta Chorzów. W 2025 roku dotacje z dopłat za udział w WZT ustalono w wysokości 63.648,00 zł.

DOTACJE OTRZYMANE Z FUNDUSZY CELOWYCH

Prognozowane na rok 2025 dochody budżetu Miasta pochodzące ze środków funduszu celowego zaplanowano w wysokości **857.299,60 zł.**

Plan na poszczególne zadania przedstawia się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE		Plan na 2025 rok
DOTACJE OTRZYMANE Z FUNDUSZY CELOWYCH		857 299,60
Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy		255 935,00
011 348	Bezpłatna pomoc psychologiczna- Fundusz Pomocy	7 195,00
010 350	Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży - Fundusz Pomocy	5 200,00
011 353	Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy - Fundusz Pomocy	210 000,00
011 354	Zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy - Fundusz Pomocy	15 000,00
011 355	Zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy - Fundusz Pomocy	6 000,00
011 357	Stypendia i zasiłki dla uczniów z Ukrainy - art. 53 - Fundusz Pomocy	12 000,00
011 387	Składki zdrowotne opłacane za obywateli Ukrainy - Fundusz Pomocy	540,00
Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19		198 000,00
011 379	Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych- Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	198 000,00
Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych		35 420,00
013 003	Dofinansowanie profilaktyki zdrowotnej dzieci w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. „Zielone szkoły”	35 420,00
Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych		229 032,00
008 562	Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy	229 032,00
Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł		138 912,60
011 319	Dopłaty do czynszu najmu ze środków Funduszu Dopłat udzielone na wniosek najemcy	138 912,60

DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA

Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Dotacje celowe uzyskiwane przez Miasto z budżetu Państwa na finansowanie gminnych i powiatowych zadań własnych oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zasilą budżet Miasta w 2025 roku kwotą **79.906.618,00 zł**, stanowiącą 8,42% prognozowanych dochodów ogółem. W stosunku do planu po zmianach za okres III kw. 2024 roku są niższe o kwotę 18.360.354,43 zł. Kwoty planowanych dotacji celowych, bezpośrednich transferów z budżetu Państwa przyjęte zostały w kwotach wynikających ze wstępnych wskaźników podanych przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach oraz przez Krajowe Biuro Wyborcze. Ostateczna wysokość poszczególnych kwot dotacji z budżetu Państwa będzie znana dopiero po uchwaleniu przez Sejm ustawy budżetowej. Ustalony w tej pozycji plan dotacji przyjęty w projekcie uchwały budżetowej przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie		Prognoza na rok 2025
Dotacje celowe z budżetu państwa		79 906 618,00
Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami		65 945 514,00
Gmina		48 835 925,00
Powiat		17 109 589,00
Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		66 000,00
Gmina		10 000,00
Powiat		56 000,00
Dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących		13 895 104,00
Gmina		10 306 401,00
Powiat		3 588 703,00

Spośród dotacji celowych z budżetu państwa największy odsetek stanowią dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – 82,53 % prognozowanej kwoty dotacji celowych z budżetu państwa ogółem. Dotacje celowe na zadania własne stanowią 17,39 %, a dotacje realizowane na podstawie porozumień 0,08 % kwoty dotacji ogółem.

Największym odbiorcą dotacji celowych z uwagi na ich przeznaczenie, jak wynika ze struktury działowej są jednostki organizacyjne prowadzące działalność w sferze pomocy społecznej i pomocy rodzinie. Łączna prognozowana kwota dotacji dla tych jednostek wynosi: 76,97% prognozowanych dotacji ogółem. Dotacje te zasilą przede wszystkim dział 855 – Rodzina kwotą **42.740.471,00 zł**.

Kwotą 13.046.128,00 zł Państwo udzieli wsparcia finansowego zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej, w tym m.in.: wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi w kwocie 3.817.940,00 zł, opłacanie i refundacja składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby uprawnione dotacją w wysokości 434.822,00 zł czy

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

pomoc Państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych dofinansowane zostaną dotacją celową w kwocie 750.252,00 zł.

Kolejną, co do wielkości sferą działalności finansowaną dotacją celową z budżetu państwa jest bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, przy czym na finansowanie kosztów prowadzenia Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej przyznano wstępnie dotację w kwocie **12.728.700,00 zł**, z tego: na działanie: Interwencje ratowniczo-gaśnicze – 12.304.646,00 zł, rozpoznawanie i przeciwdziałanie zagrożeniom – 421.354,00 zł. Utrzymanie centrum zarządzania kryzysowego oraz monitoring zagrożeń - 2.700,00 zł.

DOTACJE I ŚRODKI NA ZADANIA BIEŻĄCE - ŚRODKI POCHODZĄCE ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH I Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ

W tej kategorii dochodów ujęto w projekcie uchwały budżetowej na rok 2025 dotacje oraz środki na zadania realizowane z udziałem środków europejskich, w łącznej wysokości **1.139.962,35 zł**. W przyszłym roku kontynuowane będą działania mające na celu maksymalizację absorpcji środków unijnych oraz środków z innych źródeł pomocowych, które pozwoliłyby na dofinansowanie kosztów realizacji wybranych zadań i programów. Ostateczna jednak wielkość wpływów do budżetu uzależniona będzie z jednej strony od realizacji poszczególnych zadań, ale także od akceptacji oraz rozstrzygnięć Instytucji/Agencji udzielających wsparcia finansowego, odpowiedzialnych za rozpatrywanie i akceptację wniosków. Źródłami dofinansowania wyszczególnionych projektów będą między innymi środki pozyskane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, środki z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji Agencja Narodowa Programu ERASMUS+.

Otrzymane dotacje na projekty unijne przeznaczone były na realizację zadań prowadzonych zarówno przez Urząd Miasta, jak również przez jednostki organizacyjne podległe Miastu, w tym placówki oświatowe. W poniższej tabeli przedstawiono prognozę dochodów na rok 2025 w podziale na poszczególne projekty:

Zadanie	Opis	Prognoza 2025
ŚRODKI POCHODZĄCE ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH I Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ		1 139 962,35
000-000-000	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	2 270,00
002-188-	Zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Chorzowie	67 294,57
009-238-	"Śląskie. Przywracamy błękit" Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego"	12 714,90
009-247-	Zdrowy i świadomy obywatel ERASMUS+ umowa nr 2023-1-PL01-KA210-SCH-000158208	38 443,70
009-248-	Z doświadczeniem zawodowym w przyszłość ZST2	43 563,88
009-249-	Mobilność uczniów i nauczycieli Technikum Ekonomicznego w roku szkolnym 2023/2024	41 430,85
009-250-	Stáže u Wojtka	50 122,71

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

009-251-	Wojtek edukuje	66 053,79
009-252-	Aktywizacja uczniów poprzez zrównoważony rozwój psychofizyczny	27 896,21
009-253-	Zdrowe jedzenie, piękne życie- SP 33- Erasmus+ 2023-1-PL01-KA210-SCH-000158497	26 095,20
009-255-	Mobilność uczniów i nauczycieli Technikum Ekonomicznego 2024/2025	47 092,35
009-256-	Czas na staż	56 997,10
009-258-	Technikum Mechaniczno-Elektryczne im .Nikoli Tesli w Chorzowie-kształcenie dla przyszłości	381 023,88
009-259-	Technik Hotelarstwa 2.0 w Chorzowie w ramach środków "Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu"- nr umowy FSL.10.23-IZ.01-07D1/23	278 963,21

Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości dotyczą zadania 009 110 Projekt "Obierz dobry kurs" realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie.

WKŁAD KRAJOWY DO PROGRAMÓW FINANSOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW ,O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 1 PKT 3

Zaplanowany w oparciu o zapisy wynikające z zawartych umów, jak również harmonogramów płatności wkład krajowy do programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 wyniesie w 2025 roku 52.501,45 zł i dotyczy następujących projektów i programów realizowanych przez Urząd Miasta oraz gminne i powiatowe jednostki budżetowe:

Zadanie	Opis	Prognoza 2025
	Wkład krajowy do programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	52 501,45
000 000	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	402,00
002 188	Zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Chorzowie	11 875,51
009 248	Z doświadczeniem zawodowym w przyszłość ZST2	9 228,03
009 259	Technik Hotelarstwa 2.0 w Chorzowie w ramach środków "Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu"- nr umowy FSL.10.23-IZ.01-07D1/23	30 995,91

Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości dotyczą zadania 009 110 Projekt "Obierz dobry kurs" realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie.

CHARAKTERYSTYKA DOCHODÓW MAJĄTKOWYCH

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Zaplanowane na 2025 rok w budżecie Miasta dochody majątkowe wyniosą łącznie 64.729.808,62 zł, co stanowi 6,82% prognozowanych dochodów Miasta ogółem. W relacji do planu po zmianach na 30.09.2024 roku są niższe o 18,19%, tj. o 14,39 mln zł.

W projekcie budżetu na 2025 rok główne pozycje dochodów majątkowych stanowić będą dotacje i środki przeznaczone na inwestycje oraz dochody ze sprzedaży majątku. Te dwa źródła stanowią łącznie 97,33% prognozowanych dochodów majątkowych. Pozostałe 2,67 % to dochody z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz pozyskane środki europejskie.

DOCHODY Z PRZEKSZTAŁCENIA PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO W PRAWO WŁASNOŚCI

Kalkulacja dochodów na 2025 z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dokonana została z uwzględnieniem:

- wpływów osiągniętych z przekształceń dokonanych w trybie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów,
- wpływów osiągniętych z przekształceń dokonanych w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości – od decyzji wydanych w latach 2005 – 2019, z uwzględnieniem odsetek wg obowiązującej stopy redyskonta weksli.

Prognozowana na rok 2025 kwota dochodów z ww. tytułu w wysokości **1.000.000,00 zł** stanowi 0,11% dochodów ogółem.

DOCHODY ZE SPRZEDAŻY MAJĄTKU

Dochody ze sprzedaży majątku stanowią 2,66% zaplanowanych na rok 2025 dochodów ogółem oraz 39,06% wpływów o charakterze majątkowym. Prognoza dochodów ze sprzedaży uwzględnia aktualnie obowiązujące przepisy prawne oraz dynamikę sprzedaży nieruchomości oraz lokali mieszkalnych.

Zakłada się w 2025 roku kontynuację racjonalnej polityki w zakresie gospodarowania majątkiem komunalnym, w tym w zakresie zbywania nieruchomości stanowiących własność Miasta. Prognozowane dochody ze sprzedaży majątku wynoszą w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej łącznie **25.281.347,00 zł**. Na powyższą kwotę składają się:

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

1. Wpływy z **odpłatnego nabycia prawa własności**, które oszacowano na kwotę **21.401.347,00 zł**. Zgodnie z założeniami Wieloletniej Prognozy Finansowej środki ze sprzedaży mają zapewnić finansowanie dla realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Na etapie planowania budżetu Miasta wyznaczono kilka nieruchomości do sprzedaży w roku budżetowym 2025, w tym m.in. nieruchomości przy ulicach: Głównej oraz Kruszcowej, których sprzedaż może przynieść Miastu dochód w wysokości prawie 9,4 mln zł. Część dochodów stanowić będą wpłaty ustalonych w latach ubiegłych rat ze sprzedaży nieruchomości w wysokości ponad 3 mln zł. Uzyskanie zaplanowanych dochodów w tej pozycji zależne będzie nie tylko od atrakcyjności przedkładanych przez Miasto ofert, ale także od czynników zewnętrznych, kształtujących popyt na rynku nieruchomości, a także od przebiegu procedur przetargowych oraz zainteresowania inwestorów.
2. Wpływy ze **sprzedaży lokali mieszkalnych** obejmujące dochody ze sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz głównych najemców zaplanowano na rok 2025 w kwocie **2.000.000,00 zł**. Ujęte w przyszłorocznym budżecie prognozowane dochody z tego tytułu pochodzić będą z planowanej sprzedaży w 2025 roku lokali na rzecz głównych najemców (przewiduje się sprzedaż lokali z bonifikatą w ilości ok. 10 mieszkań).
Głównym czynnikiem kształtującym wysokość wpływów z tego źródła jest zainteresowanie samych najemców skorzystaniem z przysługującego im pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości mającej odzwierciedlenie w ilości wpływających wniosków o nabycie lokali, jak również dokonania wpłaty ceny sprzedaży do końca roku budżetowego.
3. Dochody z tytułu **sprzedaży wolnych lokali mieszkalnych** przyjęto do projektu budżetu Miasta na rok 2025 na poziomie **1.500.000,00 zł** (planowany jest dochód z malejących rat za sprzedane lokale we wcześniejszych latach – ok. 10 lokali).
4. Dochody z **tytułu sprzedaży lokali użytkowych na rzecz głównych najemców** wyniosą w 2025 roku **260.000 zł**.
5. Wpływy z wykorzystania systemu białych certyfikatów celem pozyskania przez miasto środków finansowych z tyt. uzyskania świadectw efektywności energetycznej. Planuje się dochody w 2025 r. w wysokości **120.000,00 zł**.

ŚRODKI PRZEZNACZONE NA DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Tak, jak w przypadku dochodów bieżących, także w przypadku dochodów majątkowych wysokość refundacji ze środków UE ustalono z uwzględnieniem planowanych terminów składania wniosków o płatność oraz wynikającego z umowy, czasu ich weryfikacji i poświadczenia przez Instytucję Zarządzającą lub odpowiednią Agencją Narodową Programu. W trakcie roku prognozowane kwoty tych dochodów mogą podlegać sukcesywnym zmianom. Źródłem ryzyka dla budżetu Miasta może być nieuzyskanie dofinansowania z UE lub jego uzyskanie w kwotach i terminach innych niż planowane.

Wpływy do budżetu miasta z powyższego źródła wyniosą **725.960,99 zł**, co stanowi 0,08% prognozowanych dochodów ogółem. W 2025 roku przewiduje się wpływ dotacji celowych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich związanych z realizacją następujących zadań:

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

DOTACJE I ŚRODKI Z BUDŻETU UE ORAZ INNYCH ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH	Prognoza 2025
Zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Chorzowie	152 880,18
Technik Hotelarstwa 2.0 w Chorzowie w ramach środków "Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu"- nr umowy FSL.10.23-IZ.01-07D1/23	1 322 369,52

DOTACJE I ŚRODKI PRZEZNACZONE NA INWESTYCJE

Wartość transferów majątkowych z tego źródła określona została w projekcie budżetu Miasta na rok 2025 w kwocie 37.722.500,63 zł, tj. 3,98% prognozowanych dochodów ogółem. Kwotę tę stanowi dofinansowanie następujących projektów inwestycyjnych:

DOTACJE I ŚRODKI PRZEZNACZONE NA INWESTYCJE	Prognoza 2025
Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	12 471 685,00
Rozbudowa drogi krajowej DK79 na odcinku od estakady do ul. 3-go Maja w Chorzowie, w ramach inwestycji: Budowa przystanku zintegrowanego Królewska Huta w rejonie ul. Metalowców i Krakusa w Chorzowie wraz z przebudową układu torowego, skomunikowaniem oraz uzbrojeniem terenów poprzemysłowych	15 000 000,00
Budowa Wodnego Placu Zabaw przy ul. Granicznej w Chorzowie (w systemie zaprojektuj wybuduj)	1 000 000,00
Budowa zadaszenia pnueumatycznego nad boiskiem piłkarskim przy ul.Wolności w Chorzowie	2 000 000,00
Dostępna przestrzeń publiczna	529 006,00
Modernizacja i przebudowa lokali mieszkalnych. Część I	269 259,32
Modernizacja i przebudowa lokali mieszkalnych. Część II	490 228,85
Modernizacja i przebudowa lokali mieszkalnych. Część III	356 180,52
Prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych kościoła św. Barbary w Chorzowie- etap I i II- Rządowy Program Odbudowy Zabytków	490 000,00
Remont dachu oraz wykonanie odwodnienia wokół prezbiterium kościoła ewangelicko- augsburskiego im. Elżbiety w Chorzowie-Rządowy Program Odbudowy Zabytków	499 800,00
Budowa przedłużenia ul.Bojarskiego do skrzyżowania z ul.Siemianowicką do ul. Bytkowskiej	1 255 340,94
Ciepłe mieszkanie	220 000,00
Ciepłe mieszkanie- edycja II	3 141 000,00

WYDATKI BUDŻETU MIASTA

W przedłożonym projekcie budżetu Miasta Chorzów na rok 2025 wydatki zaplanowano do realizacji w wysokości 994.789.780,04 zł. W poniższej tabeli przedstawiono planowane wydatki na rok przyszły oraz plan wydatków na dzień 30.09.2024 r. w podziale na sposób finansowania.

wyszczególnienie		plan na dzień 30.09.2024 r.	udział %	projekt 2025	udział %	Różnica (kol. 5- 3)
1	2	3	4	5	6	7
Gmina		738 659 131,24	71,69%	737 975 815,18	74,18%	-683 316,06
GC	Zadania własne finansowane dotacją celową	21 595 830,18	2,10%	10 722 882,55	1,08%	-10 872 947,63
GF	Zadania własne finansowane dotacją celową z funduszy celowych	26 620 439,95	2,58%	12 114 915,23	1,22%	-14 505 524,72
GJ	Pomoc rzeczowa lub finansowa dla innych jst	27 339 449,60	2,65%	346 777,00	0,03%	-26 992 672,60
GP	Programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 785 614,40	0,17%	3 128 780,45	0,31%	1 343 166,05
GR	Zadania przejęte przez jst do realizacji w drodze umowy lub porozumienia	156 580,00	0,02%	10 000,00	0,00%	-146 580,00
GS	Zadania realizowane wspólnie z innymi jst	25 000,00	0,00%	25 000,00	0,00%	0,00
GW	Zadania własne jst	608 285 761,53	59,04%	662 791 534,95	66,63%	54 505 773,42
GZ	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jst	52 850 455,58	5,13%	48 835 925,00	4,91%	-4 014 530,58
Powiat		291 701 909,60	28,31%	256 813 964,86	25,82%	-34 887 944,74
PC	Zadania własne finansowane dotacją celową	6 343 210,57	0,62%	3 677 006,99	0,37%	-2 666 203,58
PF	Zadania własne finansowane dotacją celową z funduszy celowych	21 507 630,74	2,09%	15 000 000,00	1,51%	-6 507 630,74
PJ	Pomoc rzeczowa lub finansowa dla innych jst	7 681 402,00	0,75%	10 000,00	0,00%	-7 671 402,00
PP	Programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 893 778,74	0,18%	1 495 967,75	0,15%	-397 810,99
PR	Porozumienia powiatu z adm. rząd.	65 498,00	0,01%	56 000,00	0,01%	-9 498,00
PS	Zadania realizowane wspólnie z innymi jst	221 288,00	0,02%	223 177,00	0,02%	1 889,00
PW	Zadania własne jst	236 455 188,09	22,95%	219 242 224,12	22,04%	-17 212 963,97
PZ	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jst	17 533 913,46	1,70%	17 109 589,00	1,72%	-424 324,46
RAZEM		1 030 361 040,84	100,00%	994 789 780,04	100,00%	-35 571 260,80

W stosunku do planu ustalonego na dzień 30.09.2024 r. wydatki planowane na rok przyszły są niższe per saldo o 35.571.260,80 zł. Wzrost wydatków z uwagi na sposób finansowania odnotowuje się w gminie w grupie środków na realizację zadań własnych – 54.505.773,42 zł oraz w zakresie zadań finansowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 – 1.343.166,05 zł, natomiast w powiecie w grupie środków na zadania realizowane wspólnie z innymi jst – 1.889,00 zł. Największy spadek wydatków ujętych w kontekście sposobu finansowania w gminie dotyczy pomocy rzeczowej lub finansowej dla innych jst – 26.992.672,60 zł, z kolei w powiecie w zakresie zadań własnych – 17.212.963,97 zł.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Strukturę wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej oraz grupach paragrafów przedstawiają poniższe zestawienia obrazujące wydatki budżetowe zaplanowane do realizacji na 2025 rok. Dla celów porównawczych w zestawieniach ujęto także wydatki za lata 2022 – 2023 oraz plan wydatków na rok 2024 po dokonanych w trakcie roku budżetowego zmianach, wg stanu na dzień 30.09.2024 r.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Planowane wydatki budżetu Miasta Chorzów na rok 2025 w porównaniu do wykonania za lata 2022-2023 oraz planu po zmianach 2024 r.

wyszczególnienie	wykonanie 2022	udział %	wykonanie 2023	udział %	plan na dzień 30.09.2024	udział %	projekt 2025	dynamika wzrostu
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Razem:	815 199 957,00	100,00%	876 098 342,67	100,00%	1 030 361 040,84	100,00%	994 789 780,04	96,55%
010	35 759,48	0,00%	58 873,39	0,01%	52 275,92	0,01%	43 858,00	83,90%
100	11 051,00	0,00%	12 696,00	0,00%	15 046,00	0,00%	15 903,00	105,70%
400	0,00	0,00%	45 018,00	0,01%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
600	64 036 928,18	7,86%	93 217 645,79	10,64%	136 774 284,23	13,27%	106 321 335,00	77,73%
630	140 889,00	0,02%	130 149,33	0,01%	130 000,00	0,01%	130 000,00	100,00%
700	11 208 779,41	1,37%	42 405 523,79	4,84%	11 599 338,18	1,13%	9 938 052,50	85,68%
710	1 777 525,83	0,22%	9 896 354,95	1,13%	1 910 560,00	0,19%	2 214 858,00	115,93%
750	59 499 888,43	7,30%	65 712 592,78	7,50%	79 313 217,70	7,70%	72 916 031,66	91,93%
751	19 720,00	0,00%	562 270,13	0,06%	1 225 353,00	0,12%	18 800,00	1,53%
752	0,00	0,00%	58 099,98	0,01%	81 081,00	0,01%	116 345,00	143,49%
754	17 031 724,22	2,09%	17 426 440,19	1,99%	19 233 367,25	1,87%	18 440 820,00	95,88%
755	263 754,96	0,03%	263 639,64	0,03%	281 424,00	0,03%	292 992,00	104,11%
757	10 996 977,46	1,35%	13 206 015,44	1,51%	15 315 478,00	1,49%	18 515 000,00	120,89%
758	11 718,29	0,00%	0,00	0,00%	3 169 875,80	0,31%	7 760 000,00	244,80%
801	284 982 198,10	34,96%	321 801 911,71	36,73%	389 645 071,33	37,82%	390 018 034,51	100,10%
851	9 870 923,23	1,21%	12 686 649,09	1,45%	11 321 163,68	1,10%	9 607 237,00	84,86%
852	67 636 797,52	8,30%	71 633 586,01	8,18%	82 679 049,46	8,02%	80 835 303,66	97,77%
853	40 695 745,12	4,99%	13 757 520,67	1,57%	10 280 028,65	1,00%	8 600 781,12	83,66%
854	19 901 070,70	2,44%	22 897 932,65	2,61%	28 029 307,00	2,72%	25 728 545,00	91,79%
855	106 351 985,64	13,05%	68 136 033,22	7,78%	72 656 776,07	7,05%	66 213 274,00	91,13%
900	72 718 782,48	8,92%	73 848 771,33	8,43%	90 587 086,57	8,79%	87 015 409,59	96,06%
921	20 505 094,37	2,52%	20 167 647,81	2,30%	25 743 524,00	2,50%	21 021 485,00	81,66%
926	27 502 643,58	3,37%	28 172 970,77	3,22%	50 317 733,00	4,88%	69 025 715,00	137,18%

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Wykonanie wydatków w latach 2022 i 2023 w strukturze rodzajowej paragrafów oraz plan 2024 i 2025

Wyszczególnienie	wykonanie 2022	wykonanie 2023	plan na dzień 30.09.2024	projekt 2025	różnice kwotowe (3-2)	różnice kwotowe (5-4)	% wzrostu (5/4)
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki bieżące	743 473 108,43 zł	755 399 431,35 zł	886 147 895,79 zł	882 738 599,29 zł	11 926 322,92 zł	-3 409 296,50 zł	99,62%
wydatki jednostek	476 963 377,78 zł	537 262 454,58 zł	636 229 054,98 zł	638 607 644,15 zł	60 299 076,80 zł	2 378 589,17 zł	100,37%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	313 432 258,93 zł	354 335 095,52 zł	432 504 787,61 zł	439 689 181,04 zł	40 902 836,59 zł	7 184 393,43 zł	101,66%
wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek	163 531 118,85 zł	182 927 359,06 zł	203 724 267,37 zł	198 918 463,11 zł	19 396 240,21 zł	-4 805 804,26 zł	97,64%
dotacje na zadania bieżące	105 792 290,41 zł	127 001 404,10 zł	161 568 463,45 zł	160 734 777,33 zł	21 209 113,69 zł	-833 686,12 zł	99,48%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	144 054 170,53 zł	75 077 884,53 zł	70 859 352,73 zł	63 680 509,26 zł	-68 976 286,00 zł	-7 178 843,47 zł	89,87%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 Ufp	5 666 292,25 zł	2 851 672,70 zł	2 175 546,63 zł	1 200 668,55 zł	-2 814 619,55 zł	-974 878,08 zł	55,19%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00 zł	0,00 zł	35 000,00 zł	35 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	100,00%
obsługa długu	10 996 977,46 zł	13 206 015,44 zł	15 280 478,00 zł	18 480 000,00 zł	2 209 037,98 zł	3 199 522,00 zł	120,94%
Wydatki majątkowe	71 726 848,57 zł	120 698 911,32 zł	144 213 145,05 zł	112 051 180,75 zł	48 972 062,75 zł	-32 161 964,30 zł	77,70%
inwestycje oraz zakupy inwestycyjne	62 380 583,13 zł	81 437 820,07 zł	120 670 082,02 zł	71 890 929,76 zł	19 057 236,94 zł	-48 779 152,26 zł	59,58%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 550 818,44 zł	9 455 788,25 zł	1 776 463,03 zł	3 953 850,99 zł	4 904 969,81 zł	2 177 387,96 zł	222,57%
zakup i objęcie akcji i udziałów	4 795 447,00 zł	6 598 200,00 zł	21 766 600,00 zł	36 206 400,00 zł	1 802 753,00 zł	14 439 800,00 zł	166,34%
Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00 zł	23 207 103,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	23 207 103,00 zł	0,00 zł	0,00%
RAZEM:	815 199 957,00 zł	876 098 342,67 zł	1 030 361 040,84 zł	994 789 780,04 zł	60 898 385,67 zł	-35 571 260,80 zł	96,55%

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Projektowane wydatki na rok 2025 w stosunku do planu po zmianach na dzień 30.09.2024 roku są niższe o 3,45% (kwotowo o 35.571.260,80 zł). Poziom planowanych, a następnie w rzeczywistości realizowanych dochodów, jak również konieczność spłaty zadłużenia powiększonego o koszty obsługi długu oraz brak możliwości obniżenia sztywnych wydatków publicznych, zdeterminowały wybór i planowanie zadań na rok przyszły. Biorąc pod uwagę - z jednej strony potrzeby lokalnej społeczności, z drugiej obligatoryjny charakter większości wydatków - określono zakres ich niezbędnego wykonania w taki sposób, by zapewnić płynność finansową. Zadania remontowe i inwestycyjne zaplanowano tak, aby zapewnić ich kontynuację lub wykonanie na poziomie pozwalającym na utrzymanie odpowiedniego standardu. W szczególności zabezpieczono środki na zadania realizowane w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych.

Poziom planowanych **zadań bieżących** w stosunku do założeń tegorocznych osiąga wskaźnik 99,62%. Kwotowo spadek osiąga wysokość 3.409.296,50 zł. Spada wskaźnik procentowy w grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych – 89,87%, wskaźnik związany z wydatkami statutowymi – 97,64%, wydatkami na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 – 55,19% oraz dotacje – 99,48%. W zakresie **wydatków majątkowych** odnotowuje się spadek wskaźnika do poziomu 77,70%. Kwotowo spadek osiąga wysokość 32.161.964,30 zł. Wydatki majątkowe budżetu na rok 2025 obejmują wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych, zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wydatki na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.

W przyszłorocznym budżecie znacznie ograniczono wydatki związane z modernizacją, adaptacją, termomodernizacją budynków, adaptacją pomieszczeń, ich rozbudową lub przebudową na potrzeby jednostek oświatowych i wychowawczych, modernizacją źródeł ciepła, poprawą estetyki zielenic, unowocześnieniem placów zabaw i boisk, modernizacją dróg. Zatem struktura powyższych wydatków, określonych mianem wydatków aktywnych, uległa znacznemu zmniejszeniu.

Szczegółowo planowane wydatki w podziale na bieżące i majątkowe z uwzględnieniem poszczególnych grup paragrafów wydatkowych przedstawia poniższe objaśnienie.

WYDATKI BIEŻĄCE

W roku 2025 wyniosą one łącznie 882.738.599,29 zł, to 88,74% wszystkich planowanych wydatków. Poniżej przedstawiono porównanie wydatków bieżących od 2022 roku do projektu na 2025 rok.

wyszczególnienie	wykonanie 2022	wykonanie 2023	plan na dzień 30.09.2024	projekt na rok 2025	różnice kwotowe (3-2)	różnice kwotowe (4-3)	różnice kwotowe (5-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki bieżące	743 473 108,43	755 399 431,35	886 147 895,79	882 738 599,29	11 926 322,92	130 748 464,44	-3 409 296,50

W projekcie na 2025 wydatki bieżące są niższe o 0,38% w stosunku do planu na koniec III kwartału 2024 r. Największy spadek odnotowuje się w grupie: świadczenia na rzecz osób fizycznych, gdzie różnica kwotowa wynosi 7.178.843,47 zł oraz wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek z różnicą kwotową 4.805.804,26 zł, natomiast największy wzrost w grupie wynagrodzeń. W poszczególnych wydatkach bieżących w podziale na grupy rodzajowe plan na rok 2025 przedstawia się następująco:

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane – planowana kwota – 439.689.181,04 zł

W ujęciu porównawczym od 2022 do 2025 roku wydatki w tej grupie przedstawiają się następująco:

wyszczególnienie	wykonanie 2022	wykonanie 2023	plan na dzień 30.09.2024	Plan na rok 2025	różnice kwotowe (3-2)	różnice kwotowe (4-3)	różnice kwotowe (5-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	313 432 258,93	354 335 095,52	432 504 787,61	439 689 181,04	40 902 836,59	78 169 692,09	7 184 393,43

Analiza powyższych danych wskazuje, iż kwotowy wzrost wynagrodzeń w projekcie na 2025 rok jest o 7.184.393,43 zł wyższy w stosunku do planu po zmianach na 30.09.2024 r., natomiast wskaźnik procentowy projektu na rok 2025 do planu na dzień 30.09.2024 r. wynosi 101,66%. Dane dotyczące omawianej grupy w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie:

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane - wykonanie w latach 2022 - 2023 oraz plan 2024 i 2025

Dział	Wykonanie 2022	Wykonanie 2023	różnice kwotowe (3-2)	plan na dzień 30.09.2024	projekt 2025	różnice kwotowe (6-5)	% wzrostu (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
razem	313 432 258,93	354 335 095,52	40 902 836,59	432 504 787,61	439 689 181,04	7 184 393,43	101,66%
010	11 725,86	13 789,01	2 063,15	15 989,72	16 858,00	868,28	105,43%
100	11 051,00	12 696,00	1 645,00	15 046,00	15 903,00	857,00	105,70%
600	16 683,00	19 405,00	2 722,00	22 781,00	24 076,00	1 295,00	105,68%
630	800,00	1100,00	300,00	2 000,00	1 500,00	-500,00	75,00%
700	221 248,00	383 204,72	161 956,72	346 102,00	366 448,00	20 346,00	105,88%
710	939 250,09	1 149 225,11	209 975,02	1 362 148,00	1 428 870,00	66 722,00	104,90%
750	43 407 204,61	49 332 761,63	5 925 557,02	59 302 304,38	56 109 591,00	-3 192 713,38	94,62%
751	19 400,00	134 605,37	115 205,37	293 379,00	18 600,00	-274 779,00	6,34%
752	0,00	48 211,54	48 211,54	62 881,40	89 895,00	27 013,60	0,00%
754	12 435 628,32	13 749 854,51	1 314 226,19	15 611 289,03	16 104 695,00	493 405,97	103,16%
755	25 166,64	37 661,52	12 494,88	38 672,88	13 257,12	-25 415,76	34,28%
801	201 098 347,60	224 511 647,68	23 413 300,08	276 957 252,30	287 315 661,00	10 358 408,70	103,74%
851	1 996 379,72	2 414 858,90	418 479,18	2 767 662,00	2 769 431,00	1 769,00	100,06%
852	20 666 174,89	24 584 035,90	3 917 861,01	29 644 011,39	29 790 002,80	145 991,41	100,49%
853	4 440 940,23	5 058 881,68	617 941,45	5 915 044,23	5 564 734,12	-350 310,11	94,08%
854	4 437 217,40	4 937 931,03	500 713,63	6 424 479,00	6 513 693,00	89 214,00	101,39%
855	12 993 297,45	15 635 568,16	2 642 270,71	19 024 716,28	19 088 227,00	63 510,72	100,33%
900	2 401 169,13	2 547 344,10	146 174,97	2 656 752,00	2 509 734,00	-147 018,00	94,47%
921	61 287,56	61 564,82	277,26	142 923,00	49 000,00	-93 923,00	34,28%
926	8 249 287,43	9 700 748,84	1 451 461,41	11 899 354,00	11 899 005,00	-349,00	100,00%

W ramach omawianej grupy planuje się m.in:

- 1) wypłatę wynagrodzeń w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo – **16.858,00 zł**,
- 2) wynagrodzenia w związku z realizacją zadań w dziale 100 – Górnictwo i kopalnictwo – **15.903,00 zł**,
- 3) wynagrodzenia w związku z realizacją zadań zleconych w dziale 600 – Transport i łączność – **24.076,00 zł**,
- 4) pokrycie wynagrodzeń bezosobowych w związku z realizacją zadań z zakresu upowszechniania turystyki – **1.500,00 zł**,
- 5) wynagrodzenia pracowników wykonujących zadania związane m. in. z aktualizacją opłat za udostępnione nieruchomości Skarbu Państwa, regulacją stanu prawnego nieruchomości, ewidencjonowania i utrzymania nieruchomości Skarbu Państwa – **366.448,00 zł**,
- 6) wynagrodzenia osób wykonujących zadania m.in. w zakresie uzgadniania dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, nadzoru budowlanego – **1.428.870,00 zł**,
- 7) wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz wynagrodzeń bezosobowych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji publicznej – **56.109.591,00 zł** (wynagrodzenia pracowników jst, w tym pracowników Urzędu Miasta, Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów, Centrum Integracji Międzypokoleniowej, Zakładu Ekonomiczno – Finansowej Obsługi Jednostek Oświatowo-Wychowawczych, wynagrodzenia

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

- za realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, organizowanie i prowadzenie kwalifikacji wojskowej oraz promocję jst),
- 8) wynagrodzenia za aktualizację rejestru wyborców – **18.600,00 zł**,
  - 9) wynagrodzenia w związku z przygotowaniem i nadzorowaniem przebiegu kwalifikacji wojskowej – **89.895,00 zł**,
  - 10) wynagrodzenia w związku z realizacją zadań w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – **16.104.695,00 zł** (Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chorzowie, Straż Miejska),
  - 11) wynagrodzenia w związku z nieodpłatną pomocą prawną – **13.257,12 zł**,
  - 12) wypłata wynagrodzeń nauczycieli, pracowników administracji i obsługi funkcjonującej w obszarze działań związanych z edukacją – **287.315.661,00 zł**,
  - 13) wypłatę wynagrodzeń osobowych oraz bezosobowych m.in. z tytułu realizacji programów prozdrowotnych, z zakresu zwalczania narkomanii, przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wynagrodzeń i pochodnych pracowników Punktu Konsultacyjnego, Ośrodka Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom – łącznie **2.769.431,00 zł**,
  - 14) wynagrodzenia osób realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej – **29.790.002,80 zł**,
  - 15) wynagrodzenia pracowników Powiatowego Urzędu Pracy, zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności - **5.564.734,12 zł**,
  - 16) wynagrodzenia pracowników funkcjonujących w obszarze edukacyjnej opieki wychowawczej – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Młodzieżowy Dom Kultury – **6.513.693,00 zł**,
  - 17) wynagrodzenia osób realizujących zadania w zakresie pomocy rodzinie – **19.088.227,00 zł** (Ośrodek Pomocy Społecznej, Rodzinny Dom Dziecka, Żłobek, Placówki Opiekuńczo Wychowawcze, Ośrodek Wsparcia Rodziny),
  - 18) pokrycie kosztów wynagrodzeń pracowników wykonujących zadania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – **2.509.734,00 zł**,
  - 19) wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi dla osób wykonujących zadania związane z działalnością kulturalną – **49.000,00 zł**,
  - 20) wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników Miejskiego Ośrodka Rekreacji i Sportu – **11.899.005,00 zł**.

W zakresie finansowania powyższych wydatków proponuje się przyjąć następujące źródła:

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

wyszczególnienie		plan na dzień 30.09.2024 r.	udział %	projekt planu na rok 2025	udział %	Różnice (kol: 5-3)
1	2	3	4	5	6	7
Gmina		273 542 193,51	63,25%	281 338 651,00	63,99%	7 796 457,49
GC	Zadania własne finansowane dotacją celową	12 491 442,80	2,89%	1 051 582,00	0,24%	-11 439 860,80
GF	Dotacje z funduszy celowych dla gminy	3 952 130,15	0,91%	7 195,00	0,00%	-3 944 935,15
GJ	Pomoc rzeczowa lub finansowa dla innych jst	24 000,00	0,01%	0,00	0,00%	-24 000,00
GR	Zadania przejęte przez jst do realizacji w drodze umowy lub porozumienia	74 780,00	0,02%	0,00	0,00%	-74 780,00
GW	Zadania własne jst	248 140 665,91	57,37%	270 925 015,00	61,62%	22 784 349,09
GZ	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jst	8 859 174,65	2,05%	9 354 859,00	2,13%	495 684,35
Powiat		158 962 594,10	36,75%	158 350 530,04	36,01%	-612 064,06
PC	Zadania własne finansowane dotacją celową	3 022 602,20	0,70%	1 662 066,00	0,38%	-1 360 536,20
PF	Zadania własne finansowane dotacją celową z funduszy celowych	3 217 702,66	0,74%	0,00	0,00%	-3 217 702,66
PR	Zadania realizowane na podstawie porozumień z adm. rząd.	39 084,00	0,01%	56 000,00	0,01%	16 916,00
PW	Zadania własne jst	138 168 461,42	31,95%	141 509 109,12	32,18%	3 340 647,70
PZ	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jst	14 514 743,82	3,36%	15 123 354,92	3,44%	608 611,10
RAZEM		432 504 787,61	100,00%	439 689 181,04	100,00%	7 184 393,43

Podsumowując omawianą grupę wydatków można zaobserwować wzrost środków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – wskaźnik wzrostu w stosunku do planu po zmianach na 2024 r. na poziomie 101,66%.

Zasadniczy wpływ na wzrost planowanych wydatków w ramach tej grupy wydatków ma wzrost wysokości najniższego wynagrodzenia.

**Pozostałe wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek – planowana kwota –
198.918.463,11 zł**

W ujęciu przestrzennym za okres od roku 2022 do projektu 2025 r. w przedstawionej grupie wydatki kształtują się jak poniżej:

Wykonanie pozostałych wydatków statutowych w latach 2022 - 2025 strukturze rodzajowej paragrafów oraz plan 2024 i 2025

wyszczególnienie	wykonanie 2022	wykonanie 2023	różnice kwotowe (3-2)	plan na dzień 30.09.2024	projekt 2025	różnice kwotowe (6-5)	% wzrostu (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
wydatki związane z realizacją statutowych zadań	163 531 118,85	182 927 359,06	19 396 240,21	203 724 267,37	198 918 463,11	-4 805 804,26	97,64%

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

W stosunku do planu na koniec września 2024 roku wskaźnik tej grupy wydatków wynosi 97,64%, co realnie oznacza zmniejszenie o 2,36 punktów procentowych. Spadek odnotowuje się m.in. w pozycjach dotyczących wydatków na zakup środków dydaktycznych i książek, zakup materiałów i wyposażenia czy zakup usług remontowych.

Poniżej zestawiono dane dot. zmian w wydatkach statutowych jednostek w strukturze działowej klasyfikacji budżetowej na przestrzeni okresu od roku 2022 - 2025.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Pozostałe wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek - wykonanie w latach 2022-2023 oraz plan 2024 i 2025							
Dział	wykonanie 2022	wykonanie 2023	różnice kwotowe (3-2)	plan na 30.09.2024	projekt 2025	różnice kwotowe (6-5)	% wzrostu (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
razem	163 531 118,85	182 927 359,06	19 396 240,21	203 724 267,37	198 918 463,11	-4 805 804,26	97,64%
010	23 075,80	43 870,68	20 794,88	35 086,20	25 500,00	-9 586,20	72,68%
150	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
400	0,00	45 018,00	45 018,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
600	5 529 620,83	4 101 950,03	-1 427 670,80	6 753 121,24	6 212 800,00	-540 321,24	92,00%
630	74 089,00	63 568,00	-10 521,00	37 000,00	38 500,00	1 500,00	104,05%
700	2 069 935,21	2 005 893,30	-64 041,91	2 866 910,00	2 553 150,00	-313 760,00	89,06%
710	838 275,74	8 672 129,84	7 833 854,10	398 412,00	370 113,00	-28 299,00	92,90%
750	12 995 964,28	13 654 496,09	658 531,81	16 199 978,78	13 707 702,15	-2 492 276,63	84,62%
751	320,00	73 028,01	72 708,01	173 929,00	200,00	-173 729,00	0,11%
752	0,00	9 888,44	9 888,44	18 199,60	26 450,00	8 250,40	145,33%
754	3 787 908,71	2 777 633,61	-1 010 275,10	2 645 298,22	1 620 871,00	-1 024 427,22	61,27%
755	110 548,32	97 938,12	-12 610,20	106 260,48	137 633,76	31 373,28	129,52%
758	0,00	0,00	0,00	3 169 875,80	7 760 000,00	4 590 124,20	244,80%
801	42 791 048,38	49 187 607,94	6 396 559,56	56 659 319,14	53 056 723,00	-3 602 596,14	93,64%
851	2 930 612,13	1 502 768,89	-1 427 843,24	1 991 091,68	1 541 766,00	-449 325,68	77,43%
852	12 674 882,95	15 061 825,19	2 386 942,24	16 640 696,65	17 451 486,20	810 789,55	104,87%
853	2 511 311,80	2 121 728,65	-389 583,15	2 425 447,39	1 933 219,00	-492 228,39	79,71%
854	901 238,54	1 056 927,89	155 689,35	1 310 445,00	1 221 950,00	-88 495,00	93,25%
855	4 912 735,38	5 970 092,49	1 057 357,11	6 784 439,05	5 165 362,00	-1 619 077,05	76,14%
900	62 852 170,28	67 449 190,90	4 597 020,62	73 867 914,14	74 888 755,00	1 020 840,86	101,38%
921	1 538 458,09	1 673 264,76	134 806,67	1 588 159,00	895 631,00	-692 528,00	56,39%
926	6 988 923,41	7 358 538,23	369 614,82	10 052 684,00	10 310 651,00	257 967,00	102,57%

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Należy wspomnieć, iż na wielkości w kolumnie *różnica kwotowa* składają się zarówno kwoty zwiększenia planu jak i zmniejszenia, zatem wynik przedstawia wartości w ujęciu per saldo.

Analiza powyższych danych wskazuje, iż najwyższy wskaźnik wzrostu planu 2025 w stosunku do planu po zmianach na koniec września 2024 roku występuje w dziale 755 – Wymiar sprawiedliwości, 758 – Różne rozliczenia, 852 – Pomoc społeczna, 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska i 926 – Kultura fizyczna. Największy spadek natomiast występuje w dziale 750 – Administracja publiczna, 801 – Oświata i wychowanie oraz 855 – Rodzina.

W ramach omawianej grupy proponuje się w 2025 roku realizować następujące wydatki:

- 1) **W dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo** – środki przeznaczone na odłów z uśmiercaniem lub odstrzał redukcyjny dzików oraz utylizację dzików po odstrzale redukcyjnym **25.500,00 zł**.
- 2) **W dziale 600 – Transport i łączność** – proponuje się założyć środki w wys. **6.212.800,00 zł** z przeznaczeniem m. in. na: utrzymanie i eksploatację urządzeń inżynierii ruchu, usługi w zakresie bieżącego utrzymania dróg, jezdni, chodników, remonty wiat przystankowych, obiektów mostowych, konserwację i naprawę dźwigów, udostępnienie danych z CEPIK oraz wydatki związane z utrzymaniem Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów.
- 3) **W dziale 630 – Turystyka** – organizacja imprez turystycznych, targów oraz prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej proponuje się przeznaczyć w roku 2025 kwotę **38.500,00 zł**.
- 4) **W dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa** - na tę sferę działalności w grupie pozostałych wydatków bieżących w roku 2025 planuje się skierować środki w wysokości **2.553.150,00 zł**, w szczególności na: gospodarkę gruntami i nieruchomościami tj. pokrycie kosztów ogłoszeń prasowych i banerów, wykonanie podziałów geodezyjnych, operatów szacunkowych, podkładek i uzgodnień branżowych. Ponadto zaplanowano koszty opłat notarialnych, sądowych i egzekucyjnych. Założono wydatki z tytułu zarządzania mieniem Skarbu Państwa, regulacji stanu prawnego nieruchomości w postępowaniach administracyjnych, zaspokajania roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez SK.
- 5) **W dziale 710 – Działalność usługowa** - kwota **370.113,00 zł** zostanie przeznaczona na standardowe zadania związane m.in. z obsługą ustawowej procedury opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego oraz gromadzeniem i aktualizacją państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Obligatoryjnie w dziale 710 zostały zabezpieczone środki związane z funkcjonowaniem Nadzoru Budowlanego – w tym finansowanie zadania kontrola procesu budowlanego oraz utrzymanie obiektów, a także orzecznictwo administracyjne w zakresie prawa budowlanego.
- 6) **W dziale 750 – Administracja publiczna** - proponuje się w roku 2025 kwotę **13.707.702,15 zł** m.in. przeznaczyć na: wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zakup materiałów i wyposażenia przeznaczonego dla Urzędu Miasta, Kancelarii Rady Miasta, Rady Osiedla Maciejkowice, Urzędu Stanu Cywilnego, Zakładu Ekonomiczno-Finansowej Obsługi Jednostek Oświatowo-Wychowawczych oraz Młodzieżowej Rady Miasta Chorzów, zakupu energii, zakupu usług remontowych, zakup usług zdrowotnych – badania pracowników, koszty szczepień ochronnych pracowników Urzędu i Straży Miejskiej, zakup usług pozostałych, wydatków na funkcjonowanie Rady Miasta, Rady Osiedla Maciejkowice, Urzędu Gminy, zakup druków i pozwoleń, obsługę prawną, promocję jst, usługi obejmujące tłumaczenia, wykonanie ekspertyz, analiz, podróże służbowe krajowe i zagraniczne, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, szkolenia pracowników, a także zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Chorzowie.
- 7) **W dziale 751 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – kwota **200,00 zł** przeznaczona zostanie w roku przyszłym na wydatki rzeczowe związane z aktualizacją rejestru wyborców.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

- 8) **W dziale 752 – Obrona narodowa** – kwota **26.450,00 zł** z przeznaczeniem na przygotowanie i nadzorowanie przebiegu kwalifikacji wojskowej oraz na szkolenia obronne administracji publicznej.
- 9) **W dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – **1.620.871,00 zł** – w ramach wydatków statutowych proponuje się zrealizować wydatki: Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej - zakup m. in. paliwa do samochodów oraz umundurowania specjalnego, materiałów administracyjno-biurowych obsługę techniczną Centrum Edukacji P-Poż., remonty, usługi transportowe itd., Straży Miejskiej – podobnie jak wyżej, zostaną poniesione koszty związane z zabezpieczeniem bieżących potrzeb, a także pokryte zostaną koszty szkoleń, opłat związanych z ubezpieczeniem pojazdów służbowych itd.; Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – m.in. realizacja Programów: *Bezpieczne Życie*, usługa transmisji danych oraz utrzymanie systemu monitoringu wizyjnego i konserwację systemów alarmowych, zakup sprzętu zarządzania kryzysowego. Ponadto zabezpieczone zostały środki na interwencyjny odłów zwierząt stwarzających zagrożenie lub znajdujących się w sytuacji zagrożenia oraz na interwencyjne przyjęcie dzikich zwierząt do Leśnego Pogotowia.
- 10) **W dziale 755 – Wymiar sprawiedliwości** – kwota **137.633,76 zł** - planuje się wydatki rzeczowe na realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 11) **W dziale 758 – Różne rozliczenia** – kwota ogólna – **7.760.000,00 zł** – planuje się w roku 2025 r. rezerwy:
- rezerwa ogólna – 1.150.000,00 zł,
  - rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego: 2.310.000,00 zł,
  - rezerwa celowa na odprawy – 3.500.000,00 zł,
  - rezerwa celowa na nieprzewidziane remonty i usuwanie awarii – 800.000,00 zł.
- 12) **W dziale 801 – Oświata i wychowanie** – planuje się przeznaczyć w 2025 roku kwotę **53.056.723,00 zł**, tj. o ponad 3,6 mln mniej niż w roku 2024 r. Kwota zabezpieczy wydatki rzeczowe związane z funkcjonowaniem jednostek oświatowych oraz wychowawczych.
- 13) **W dziale 851 – Ochrona zdrowia** – w 2025 roku proponuje się zaangażować kwotę **1.541.766,00 zł** z przeznaczeniem jak corocznie na realizację programów zdrowotnych, badań profilaktycznych, na zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, na remonty w obiektach ochrony zdrowia oraz świadczenie opieki zdrowotnej dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego oraz cudzoziemcom w Polsce i Polakom za granicą, wydatki związane z funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom oraz utrzymanie Izby Wytrzeźwień.
- 14) **W dziale 852 – Pomoc społeczna** – kwota **17.451.486,20 zł** zabezpieczy m.in. wydatki rzeczowe związane z funkcjonowaniem domów pomocy, zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy, opłacanie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione, wydatki związane z funkcjonowaniem Centrum Pracy Socjalnej, programu operacyjnego *Pomoc Żywnienia*, Schroniska dla bezdomnych mężczyzn, Środowiskowego Domu Pomocy Osobom z Zaburzeniami Psychicznymi oraz Specjalistycznego Ośrodka dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Chorzowie. Proponuje się również zabezpieczyć wydatki na pokrycie kosztów odpłatności za mieszkańców gminy umieszczonych w domach pomocy społecznej w innych gminach.
- 15) **W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej** – środki w wysokości **1.933.219,00 zł** – proponuje się pokryć wydatki związane z funkcjonowaniem Powiatowego Urzędu Pracy, Centrum Integracji Międzypokoleniowej, Centrum Inicjatyw Społecznych, Centrum Aktywizacji Społecznej. Ponadto w ramach Budżetu Obywatelskiego będą realizowane wakacje w mieście - półkolonie.
- 16) **W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza** – ustala się plan na rok 2025 w wysokości **1.221.950,00 zł**. W ramach powyższego działu zostaną wykonane remonty w obiektach edukacyjnej opieki wychowawczej, czy też zostaną pokryte koszty rzeczowe Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i Młodzieżowego Domu Kultury. Ponadto, sfinansowane zostaną wydatki związane z profilaktyką zdrowotną

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

dzieci w trakcie wyjazdów śródrocznych.

- 17) **W dziale 855 – Rodzina** – ustala się plan na 2025 rok w wysokości **5.165.362,00 zł**. W ramach działu proponuje się pokryć wydatki związane m.in. z: działalnością Żłobka, Ośrodka Wsparcia Rodziny, Rodzinnego Domu Dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, realizacją zadań pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, pokrycia kosztów utrzymania dzieci z Chorzowa przebywających na terenie innych powiatów, opłacaniem i refundacją składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione oraz wydatki związane z umieszczaniem małoletnich w zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych.
- 18) **W dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – planowana kwota – **74.888.755,00 zł** - środki zabezpieczą wydatki związane z następującymi obszarami:
- Gospodarka ściekowa i ochrona wód – 20.000,00 zł
  - Gospodarka odpadami komunalnymi – 45.069.821,00 zł
  - Oczyszczanie miast i wsi – 11.641.973,00 zł
  - Utrzymanie zieleni w miastach i gminach – 9.622.662,00 zł
  - Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu – 10.500,00 zł
  - Zmniejszenie hałasu i wibracji – 20.000,00 zł
  - Schroniska dla zwierząt – 738.000,00 zł
  - Oświetlenie ulic, placów i dróg – 5.755.259,00 zł
  - Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska – 339.500,00 zł
  - Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami – 329.777,00 zł
  - Pozostałą działalność – 1.341.263,00 zł
- 19) **W dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – na standardowe wydatki w tym zakresie zakłada się kwotę **895.631,00 zł**. Zabezpieczone środki pokryją działalność bieżącą Miejskiego Konserwatora Zabytków, szeroko pojętą realizację programów kulturalnych wraz z niezbędnymi do ich realizacji usługami, a także produkcję i emisję materiałów wideo oraz audycji i spotów radiowych. Ponadto w ramach Budżetu Obywatelskiego będzie realizowany projekt społeczny pt. *Ścieżka edukacyjna związana z ważnymi dla miasta postaciami*.
- 20) **W dziale 926 – Kultura fizyczna** – w kwocie **10.310.651,00 zł** zostaną sfinansowane wydatki statutowe związane z utrzymaniem Miejskiego Ośrodka Rekreacji i Sportu. Ponadto standardowo planuje się zabezpieczyć środki na realizację programów w zakresie kultury fizycznej i związane z nimi usługi oraz zorganizowanie konkursu Fotografii Sportowej połączonego z konkursem fotografii dla mieszkańców.

Poniższe zestawienie przedstawia sposób finansowania oraz rodzajowość wydatków w omawianej grupie. Zgodnie z danymi statystycznymi najwięcej środków pochodzi z budżetu jst. W części gminnej udział środków własnych w stosunku do planu na dzień 30.09.2024 r. wzrasta o 2.432.806,79 zł i osiąga poziom 165.696.226,15 zł. Tendencję wzrostową pokazują również w części powiatowej zadania własne finansowane dotacją celową na poziomie 609.265,00 zł. W części powiatowej udział środków własnych w stosunku do planu na dzień 30.09.2024 r. został zmniejszony o 3.650.629,67 zł i osiąga poziom 28.647.585,00 zł. Pozostałe źródła finansowania w stosunku do planu na dzień 30.09.2024 r. wskazują tendencję spadkową.

W przypadku zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należy nadmienić, iż w trakcie trwania roku budżetowego uzasadnione niedobory w tym zakresie są uzupełniane dodatkowymi zwiększeniami planu w oparciu o decyzje Wojewody Śląskiego. Zatem wykazane różnice w poniższym zestawieniu mają charakter tymczasowy.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

wyszczególnienie		plan na dzień 30.09.2024 r.	udział %	projekt planu na rok 2025	udział %	różnice (kol.5-3)
1	2	3	4	5	6	7
Gmina		167 750 643,78	82,34%	168 182 173,15	84,55%	431 529,37
GC	Zadania własne finansowane dotacją celową	718 437,00	0,35%	479 828,00	0,24%	-238 609,00
GF	Zadania własne finansowane dotacją celową z funduszy celowych	1 086 687,78	0,53%	474 202,00	0,24%	-612 485,78
GJ	Pomoc rzeczowa lub pomoc finansowa dla innych jst	329 777,00	0,16%	329 777,00	0,17%	0,00
GR	Zadania przejęte przez jst do realizacji w drodze umowy lub porozumienia	81 800,00	0,04%	10 000,00	0,01%	-71 800,00
GW	Zadania własne jst	163 263 419,36	80,14%	165 696 226,15	83,30%	2 432 806,79
GZ	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jst	2 270 522,64	1,11%	1 192 140,00	0,60%	-1 078 382,64
Powiat		35 973 623,59	17,66%	30 736 289,96	15,45%	-5 237 333,63
PC	Zadania własne finansowe dotacją celową	565 283,00	0,28%	609 265,00	0,31%	43 982,00
PF	Zadania własne finansowane dotacją celową z funduszy celowych	903 003,59	0,44%	0,00	0,00%	-903 003,59
PR	Zadania przejęte przez jst do realizacji w drodze umowy lub porozumienia	26 414,00	0,01%	0,00	0,00%	-26 414,00
PW	Zadania własne jst	32 298 214,67	15,85%	28 647 585,00	14,40%	-3 650 629,67
PZ	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jst	2 180 708,33	1,07%	1 479 439,96	0,74%	-701 268,37
Razem		203 724 267,37	100,00%	198 918 463,11	100,00%	-4 805 804,26

Dotacje – planowana kwota – 160.734.777,33 zł

W 2025 roku wysokość zaplanowanych dotacji do realizacji ma ukształtować się na poziomie 18,21% wszystkich wydatków bieżących i ma wynieść kwotowo 160.734.777,33 zł.

Dane dotyczące omawianej grupy w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie:

Dotacje - wykonanie w latach 2022-2023 oraz plan 2024 i 2025								
wyszczególnienie	wykonanie 2022	wykonanie 2023	różnice kwotowe (3-2)	plan na 30.09.2024	różnice kwotowe (5-3)	projekt 2025	różnice kwotowe (7-5)	% wzrostu (7/5)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
razem	105 792 290,41	127 001 404,10	21 209 113,69	161 568 463,45	34 567 059,35	160 734 777,33	-833 686,12	99,48%
010	957,82	1 213,70	255,88	1 200,00	-13,70	1 500,00	300,00	125,00%
600	26 036 019,89	41 400 039,00	15 364 019,11	62 927 208,00	21 527 169,00	70 678 421,00	7 751 213,00	112,32%
630	66 000,00	65 481,33	-518,67	91 000,00	25 518,67	90 000,00	-1 000,00	98,90%
700	3 138,28	0,00	-3 138,28	940 236,87	940 236,87	472 364,21	-467 872,66	50,24%
750	743 875,08	832 020,57	88 145,49	959 510,00	127 489,43	1 035 000,00	75 490,00	107,87%
754	90 278,58	71 845,95	-18 432,63	85 000,00	13 154,05	17 000,00	-68 000,00	20,00%
755	128 040,00	128 040,00	0,00	136 490,64	8 450,64	142 101,12	5 610,48	104,11%
801	31 034 923,18	34 372 964,68	3 338 041,50	35 112 378,88	739 414,20	34 463 328,00	-649 050,88	98,15%
851	1 822 058,00	2 528 965,94	706 907,94	2 562 410,00	33 444,06	2 296 040,00	-266 370,00	89,60%
852	7 718 734,55	9 885 021,83	2 166 287,28	12 826 837,50	2 941 815,67	12 125 718,00	-701 119,50	94,53%
853	573 579,85	649 553,31	75 973,46	719 086,82	69 533,51	635 584,00	-83 502,82	88,39%
854	14 080 128,19	16 399 050,56	2 318 922,37	19 759 328,00	3 360 277,44	17 727 247,00	-2 032 081,00	89,72%
855	4 834 542,03	3 495 767,70	-1 338 774,33	4 193 383,74	697 616,04	2 049 600,00	-2 143 783,74	48,88%
900	0,00	39 000,00	39 000,00	68 500,00	29 500,00	71 000,00	2 500,00	103,65%
921	17 438 258,58	15 953 311,00	-1 484 947,58	19 992 093,00	4 038 782,00	18 029 874,00	-1 962 219,00	90,19%
926	1 221 756,38	1 179 128,53	-42 627,85	1 193 800,00	14 671,47	900 000,00	-293 800,00	75,39%

Wskaźnik procentowy projektu na rok 2025 do planu na dzień 30.09.2024 r. wynosi 99,48%.

Grupa wydatków bieżących *dotacje* w 2025 ogółem spada o kwotę 833.686,12 zł w porównaniu do planu na dzień 30.09.2024 r.

Największy spadek planowanych wydatków odnotowuje się w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – gdzie różnica kwotowa wynosi 2.032.081,00 zł oraz w dziale 855 – Rodzina – z różnicą kwotową w wysokości 2.143.783,74 zł. Spadek w tych działach spowodowany jest głównie:

- w dziale 854 – mniejszym planem dotacji podmiotowej dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego,
- w dziale 855 – brakiem dotacji dla niepublicznych placówek sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 z uwagi na wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic”, przewidująca świadczenie „aktywnie w żłobku”.

Natomiast największy wzrost odnotowuje się w ramach grupy w dziale 600 – Transport i łączność - co związane jest z wyższym planem na zadanie „Część zmienna składki rocznej - Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia” - jako wpłatę na rzecz Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP; zaplanowano kwotę 70.678.421,00 zł.

Ponadto zaplanowano:

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

W **dziale 010** – Rolnictwo i łowiectwo zaplanowano 1.500,00 zł jako wpłatę gminy na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego.

Na zadania związane z organizacją i upowszechnianiem turystyki na terenie Miasta Chorzów w **dziale 630** – Turystyka, planuje się przeznaczyć 90.000,00 zł.

W ramach **działu 700** – Gospodarka mieszkaniowa – przewidziano dotację przedmiotową w wysokości 472.364,21 zł dla samorządowego zakładu budżetowego na dopłatę do stawki czynszu za najem lokali socjalnych.

Planowane dotacje w **dziale 750** – Administracja publiczna, w kwocie 1.035.000,00 zł wykorzystane zostaną na realizację projektów z zakresu współpracy z zagranicą, składki członkowskie dla Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Związku Miast Polskich, Górnośląskiego Związku Metropolitalnego oraz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, jak również część stałej składki rocznej do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Plan dotacji w wysokości 17.000,00 zł w **dziale 754** – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa obejmuje dotację dla Łądko-Zdroju – pomoc finansową dla innej jednostki samorządu terytorialnego.

Dotacja w kwocie 142.101,12 zł została zaplanowana w **dziale 755** – Wymiar sprawiedliwości z przeznaczeniem na nieodpłatną pomoc prawną oraz edukację prawną.

W **dziale 801** – Oświata i wychowanie – dotacje w tym dziale związane są przede wszystkim ze środkami przekazywanymi dla publicznych placówek oświatowych, dla których Miasto Chorzów nie jest organem założycielskim, niepublicznych placówek oświatowych jak i wychowawczych, pokrycie kosztów zatrudnienia nauczycieli religii oraz dotacje dla chorzowskiej filii Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej. Łączna wartość dotacji przewidzianych do realizacji w tym dziale w roku 2025 wynosi 34.463.328,00 zł.

W kwocie 2.296.040,00 zł planuje się przekazać dotacje w ramach **działu 851** - Ochrona zdrowia, w tym na rzecz zwalczania narkomanii oraz na walkę z problemem alkoholowym. Realizacją powyższych zadań zajmują się głównie lokalne stowarzyszenia i fundacje.

W **dziale 852** – Pomoc społeczna, wydatki na tę sferę działalności zostały zaplanowane w kwocie 12.125.718,00 zł. Poniższe zestawienie przedstawia podział kwoty *dotacji* w wysokości przeznaczonej na zadania z zakresu pomocy społecznej:

852	Pomoc społeczna	12 125 718,00 zł
2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	6 136 281,00 zł
008-039	<i>Odpłatność za mieszkańców gminy umieszczonych w domach pomocy społecznej</i>	<i>3 120 000,00 zł</i>
008-042	<i>Dzienne Domy Pomocy</i>	<i>328 300,00 zł</i>
13.-1.2.-1	<i>Wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej</i>	<i>1 044 812,00 zł</i>
13.-1.2.-2	<i>Wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	<i>1 643 169,00 zł</i>
2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	5 989 437,00 zł
008-039	<i>Odpłatność za mieszkańców gminy umieszczonych w domach pomocy społecznej</i>	<i>5 254 877,00 zł</i>
13.-1.2.-1	<i>Wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej</i>	<i>272 560,00 zł</i>
13.-1.4.-1	<i>Wspieranie aktywnego starzenia się</i>	<i>462 000,00 zł</i>

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

W roku przyszłym w **dziale 853** – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej planuje się przeznaczyć środki w formie *dotacji* w wysokości 635.584,00 zł, natomiast w **dziale 854** – Edukacyjna opieka wychowawcza zaplanowano kwotę 17.727.247,00 zł.

854	Edukacyjna opieka wychowawcza	17 727 247,00 zł
2320	Dotacja celowa przekazana dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	3 500,00 zł
004-305	<i>Dotacja dla Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Katowicach na pokrycie usług świadczonych na rzecz chorzowskich dzieci</i>	<i>3 500,00 zł</i>
2330	Dotacja celowa przekazana do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	136 797,00 zł
2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	7 676 800,00 zł
004-306	<i>Dotacja dla Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego PSOUU</i>	<i>3 700 000,00 zł</i>
004-307	<i>Dotacja dla Punktu Wczesnej Rewalidacji Regionalnej Fundacji Pomocy Niewidomym</i>	<i>1 391 800,00 zł</i>
004-451	<i>Dotacja dla Niepublicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej ALTER</i>	<i>1 950 000,00 zł</i>
004-475	<i>Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna SPERO TERAPIA i WSPARCIE</i>	<i>635 000,00 zł</i>
2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną	9 910 150,00 zł
004-308	<i>Dotacja dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Młodzieży Niewidomej i Słabowidzącej - ul. Hajducka</i>	<i>9 910 150,00 zł</i>

W **dziale 855** – Rodzina - zaplanowano kwotę dotacji w wysokości 2.049.600,00 zł.

855	Rodzina	2 049 600,00 zł
2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	2 049 600,00 zł
008-153	<i>Prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych</i>	<i>2 049 600,00 zł</i>

W zakresie **działu 900** – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, zaplanowano *dotacje* w kwocie 71.000,00 zł, w tym: 1.000,00 zł z przeznaczeniem na zadanie „Ochrona przyrody, pielęgnacja zieleni” oraz 70.000,00 zł na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

W ramach Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - **dział 921** została zaplanowana kwota *dotacji* w wysokości 18.029.874,00 zł, z tego m.in.: dotacje podmiotowe - dla biblioteki w wysokości 4.027.085,00 zł, muzeum 3.470.860,00 zł, centrów kultury i sztuki w wysokości 6.148.788,00 zł oraz dla domów i ośrodków kultury, świetlic i klubów w wysokości 3.138.841,00 zł.

Na pozostałe zadania w zakresie kultury zaplanowano 397.000,00 zł.

Na dotacje z zakresu ochrony zabytków i opiekę nad zabytkami planuje się przeznaczyć kwotę 400.000,00 zł.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Na realizację zadań w zakresie Kultury fizycznej - **dział 926** zaplanowana została kwota 900.000,00 zł, w tym na prowadzenie zajęć szkoleniowych z dziećmi i młodzieżą w poszczególnych dyscyplinach sportowych 450.000,00 zł, na wsparcie w sporcie kwalifikowanym 300.000,00 zł i 150.000,00 zł na dotacje do imprez sportowych.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych - planowana kwota – 63.680.509,26 zł

W przedłożonym projekcie budżetu Miasta Chorzów projektowane wydatki bieżące na rok 2025 zaplanowano w kwocie **882.738.599,29 zł**, z tego na grupę wydatków *świadczenia na rzecz osób fizycznych* kwotę **63.680.509,26 zł**.

Poniżej porównanie omawianej grupy wydatków:

Świadczenia - wykonanie w latach 2022-2023 oraz plan 2024 i 2025								
Dział	w wykonanie 2022	w wykonanie 2023	różnice kwotowe (3-2)	plan na 30.09.2024	różnice kwotowe (5-3)	projekt 2025	różnice kwotowe (7-5)	% wzrostu (7/5)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
razem	144 054 170,53	75 077 884,53	-68 976 286,00	70 859 352,73	-4 218 531,80	63 680 509,26	-7 178 843,47	89,87%
700	119 879,61	117 394,75	-2 484,86	178 777,60	61 382,85	178 777,60	0,00	100,00%
750	1 089 748,04	1 123 769,55	34 021,51	1 159 059,00	35 289,45	936 145,00	-222 914,00	80,77%
751	0,00	354 636,75	354 636,75	758 045,00	403 408,25	0,00	-758 045,00	0,00%
754	317 747,60	370 264,67	52 517,07	429 254,00	58 989,33	334 254,00	-95 000,00	77,87%
758	11 718,29	0,00	-11 718,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
801	341 776,92	2 442 299,71	2 100 522,79	499 107,00	-1 943 192,71	475 288,00	-23 819,00	95,23%
851	910,00	6 428,75	5 518,75	0,00	-6 428,75	0,00	0,00	0,00%
852	25 123 028,21	21 363 265,42	-3 759 762,79	23 236 282,92	1 873 017,50	21 045 996,66	-2 190 286,26	90,57%
853	32 800 542,80	5 327 393,40	-27 473 149,40	1 042 475,21	-4 284 918,19	221 170,00	-821 305,21	21,22%
854	482 486,57	504 023,17	21 536,60	535 055,00	31 031,83	265 655,00	-269 400,00	49,65%
855	83 396 009,28	43 034 604,87	-40 361 404,41	42 654 237,00	-380 367,87	39 825 085,00	-2 829 152,00	93,37%
921	11 400,00	15 200,00	3 800,00	15 200,00	0,00	15 200,00	0,00	100,00%
926	358 923,21	418 603,49	59 680,28	351 860,00	-66 743,49	382 938,00	31 078,00	108,83%

W roku 2025 w **dziale 700** - Gospodarka mieszkaniowa w zakresie świadczeń na rzecz osób fizycznych zaplanowano w ramach pozostałej działalności **178.777,60 zł** (w tym kwotę 39.865,00 zł – w ramach dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat - na zaspokojenie roszczeń w postaci zasądzonych rent dla osób poszkodowanych w związku z katastrofą budowlaną na terenie hali MTK oraz kwotę 138.912,60 zł – z przeznaczeniem na dopłaty dla najemców do czynszu najmu ze środków Funduszu Dopłat).

Kwota **936.145,00 zł** została zaplanowana w ramach **działu 750** – Administracja publiczna - m.in. na wypłaty diet dla radnych miasta oraz radnych Rady Osiedla Maciejkowice oraz jako ekwiwalent wypłacany pracownikom własnym na pranie odzieży służbowej czy refundację kosztów zakupu okularów ochronnych dla pracowników zatrudnionych przy monitorach ekranowych.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

Zadania bieżące z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizowane przez Miasto Chorzów w **dziale 754**, oszacowane zostały w roku 2025 na poziomie 18.076.820,00 zł, w tym omawiana grupa paragrafów *świadczenia na rzecz osób fizycznych*, to kwota: **334.254,00 zł** (1,85% wydatków bieżących działu 754). W stosunku do planu po zmianach na dzień 30.09.2024 r. kwota wydatków nie ulega zmianie. W omawianej grupie planuje się wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń (równoważniki za remont, brak lokalu, przejazd, zasiłki na zagospodarowanie, dopłata do wypoczynku) oraz nagrody o charakterze szczególnym.

W dziale 801 planuje się zabezpieczyć na rok 2025 kwotę **475.288,00 zł** skierowaną na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Jest to kwota niższa o 23.819,00 zł w stosunku do planu po zmianach na dzień 30.09.2024 r. Środki w ramach działu zostaną przeznaczone na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, świadczenia wynikające z przepisów bhp oraz zasądzone renty.

Wydatki w **dziale 852** - Pomoc Społeczna w grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych zostały zaplanowane w kwocie **21.045.996,66 zł**. Środki zaplanowano m. in. na wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi, wypłatę dodatków mieszkaniowych, pomoc państwa w zakresie dożywiania wraz z pomocą żywnościową dla najuboższych, zasiłki i pomoc w naturze oraz świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP.

Grupę wydatków świadczenia na rzecz osób fizycznych w **dziale 853** zaplanowano w kwocie **221.170,00 zł** m.in. na wydatki wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy, wydatki na nagrody Prezydenta Miasta o charakterze szczególnym, tj. za szczególne osiągnięcia w realizacji polityki społecznej miasta oraz wydatki na prowadzenie nadzoru i wykonywanie funkcji kontrolnych nad orzekaniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, a także wydatki związane z pomocą dla obywateli Ukrainy.

W dziale 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza na wydatki w grupie świadczeń zaplanowano kwotę **265.655,00 zł**. Składają się na nią pomoc dla uczniów o charakterze socjalnym w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, stypendia dla uczniów oraz świadczenia dla pracowników Młodzieżowego Domu Kultury i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W **dziale 855** w grupie *świadczenia na rzecz osób fizycznych* zostały zaplanowane w kwocie **39.825.085,00 zł**. W ramach działu środki zaplanowano m.in. na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wspieranie zadań z zakresu rodziny i systemu pieczy zastępczej czy pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zaplanowano kwotę **15.200,00 zł** z przeznaczeniem na nagrody Prezydenta Miasta w dziedzinie kultury.

W dziale 926 - Kultura fizyczna zostały zaplanowane środki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości **382.938,00 zł**, z przeznaczeniem na: nagrody Prezydenta Miasta w dziedzinie sportu za wybitne osiągnięcia w sporcie kwalifikowanym, stypendia sportowe w sporcie kwalifikowanym dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym oraz świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów BHP.

**Obsługa długu publicznego, poręczenia i gwarancje – planowana kwota –
18.515.000,00 zł**

Na 2025 rok zaplanowano wydatki w wysokości **18.515.000,00 zł** w tym:

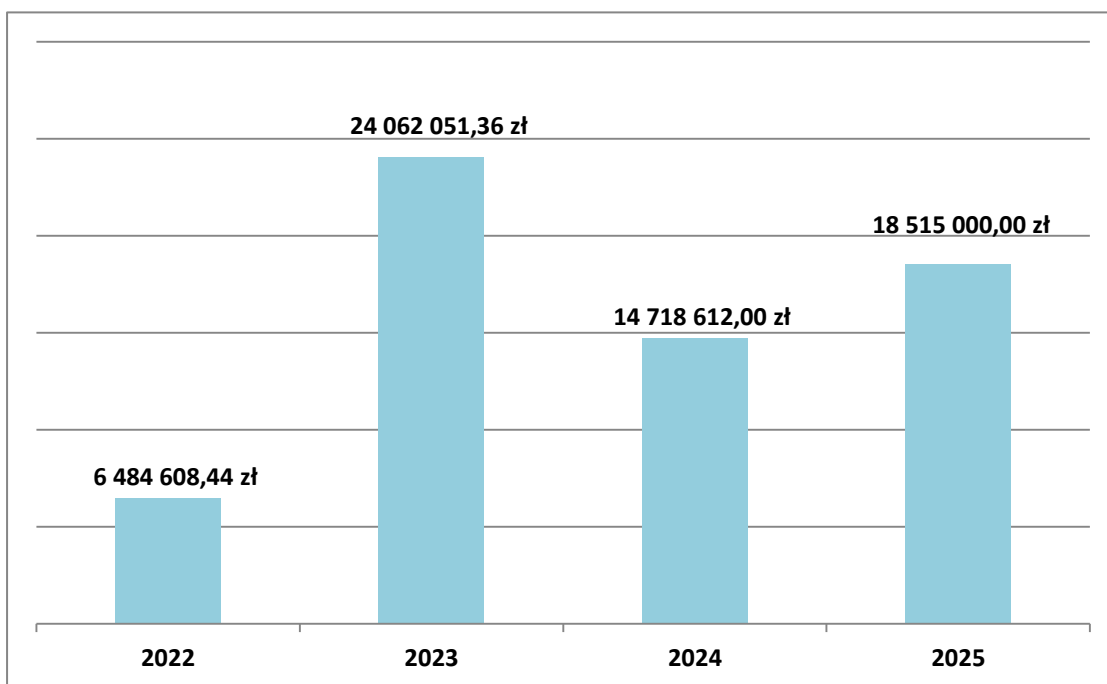
- 1) odsetki od kredytów i pożyczek oraz rozliczenia z bankami związane z obsługą długu – **18.480.000,00 zł**
- 2) wydatki (wyплаты) z tytułu gwarancji i poręczeń – **35.000,00 zł**

w tym:

- a) Poręczenie kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego dla RTBS Spółka z o.o. - budynek przy ul. Rębaczy 25 000 zł
- b) Poręczenie kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego dla RTBS Spółka z o.o. - budynek przy ul. Ratuszowej 10 000 zł

W ramach wydatków dotyczących obsługi długu publicznego, poręczeń i gwarancji przewiduje się wzrost o 3.796.388,00 zł w porównaniu do planu pierwotnego na 2024 r.

WYDATKI NA OBSŁUGĘ DŁUGU, PORĘCZENIA I GWARANCJE W LATACH 2022 – 2025

Powyższy wykres przedstawia kształtowanie się wydatków związanych z obsługą długu na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Przewiduje się, iż wskaźnik WIBOR w 2025 roku utrzyma się na podobnym poziomie jak w roku 2024, z tendencją do nieznacznego spadku.

Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 planowana kwota – 1.200.668,55 zł

W roku 2025 planuje się w tej grupie uruchomić środki w wysokości 1.200.668,55 zł z czego środki wyasygnowane jako wkład własny z budżetu Miasta stanowią 0,82% wydatków w powyższej grupie i wynoszą 9.865,80 zł, środki pochodzące z Budżetu Państwa na zadania własne w wysokości 42.871,42 zł (3,57%) oraz środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 1.147.931,33 zł (95,61%). Szczegółowe zadania przedstawia poniższe zestawienie, natomiast pełniejsza analiza została ujęta w materiałach dot. Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Wydatki bieżące na programy z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp		1 200 668,55
750	Administracja publiczna	87 000,01
002 188	Zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Chorzowie	87 000,01
801	Oświata i wychowanie	1 067 484,70
009 247	Zdrowy i świadomy obywatel ERASMUS+ umowa nr 2023-1-PL01-KA210-SCH-000158208	61 760,77
009 253	Zdrowe jedzenie, piękne życie - SP 33 - Erasmus+ 2023-1-PL01-KA210-SCH-000158497	1 652,70
009 255	Mobilność uczniów i nauczycieli Technikum Ekonomicznego 2024/2025	235 461,75
009 256	Czas na staż	56 997,10
009 257	Nauka bez granic	40 145,11
009 258	Technikum Mechaniczno-Elektryczne im. Nikoli Tesli w Chorzowie - kształcenie dla przyszłości	361 508,15
009 259	Technik Hotelarstwa 2.0 w Chorzowie w ramach środków "Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu"- nr umowy FSL.10.23-IZ.01-07D1/23	309 959,12
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	46 183,84
009 238	"Śląskie. Przywracamy błękit" Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego	46 183,84

WYDATKI MAJĄTKOWE

Plan wydatków majątkowych zaplanowanych na 2025 rok to kwota 112.051.180,75 zł. Wydatki majątkowe, które są kluczowe dla rozwoju Miasta, stanowią znaczącą część budżetu na rok 2025. W ramach Gminy zaplanowano kwotę 87.450.224,94 zł, natomiast w Powiecie 24.600.955,81 zł.

Opisane wydatki majątkowe mają zarówno charakter roczny, jak i te przewidziane do realizacji w trybie wieloletnim, które wynikają z Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan po zmianach na rok 2024 (stan na dzień 30.09.2024 r.)	Rok 2025
			Projekt planu
600	Transport i łączność	67 071 173,99 zł	29 406 038,00 zł
700	Gospodarka mieszkaniowa	7 267 311,71 zł	6 367 312,69 zł
710	Działalność usługowa	150 000,00 zł	415 875,00 zł
750	Administracja publiczna	1 692 365,54 zł	1 040 593,50 zł
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	462 526,00 zł	364 000,00 zł
801	Oświata i wychowanie	18 303 859,21 zł	13 639 549,81 zł
851	Ochrona zdrowia	4 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł
852	Pomoc społeczna	331 221,00 zł	422 100,00 zł
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	177 975,00 zł	246 074,00 zł
855	Rodzina	0,00 zł	85 000,00 zł
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	13 931 528,60 zł	9 499 736,75 zł
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 005 149,00 zł	2 031 780,00 zł
926	Kultura fizyczna	26 820 035,00 zł	45 533 121,00 zł
	Wydatki majątkowe ogółem:	144 213 145,05 zł	112 051 180,75 zł

W zakresie zadań **gminnych**, dział *Transport i łączność* obejmuje szereg inwestycji mających na celu poprawę infrastruktury komunikacyjnej oraz ułatwienie mobilności mieszkańcom. Łączna kwota zadań wynosi **11.178.386,00 zł**. Kwota 75.886,00 zł zostanie przeznaczona na część *zmienną składki rocznej – Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia*, co stanowi dotację dla komunikacji w ramach GZM. Następnie, 1.000.000,00 zł zostanie zainwestowane w *przebudowę ul. Teatralnej*. Celem tej inwestycji jest modernizacja infrastruktury drogowej, co zapewni mieszkańcom bezpieczne i wygodne warunki do poruszania się. Kolejnym projektem jest *modernizacja jezdnii i chodników* za kwotę 2.500.000,00 zł, która obejmuje bieżące remonty i naprawy, zapewniając utrzymanie dróg w dobrym stanie. Planowana jest także *budowa ogólnodostępnych miejsc postojowych w rejonie ul. Katowickiej i ul. Krzywej* za 2.000.000,00 zł, co zwiększy dostępność miejsc parkingowych, rozwiązując problem ich braku w tym obszarze. *Budowa przedłużenia ul. Bojarskiego do skrzyżowania z ul. Siemianowicką do ul. Bytkowskiej* o wartości 5.000.000,00 zł przyczyni się do usprawnienia ruchu drogowego i poprawy komunikacji w mieście. Dodatkowo, 80.000,00 zł zostanie przeznaczona na *budowę*

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

ścieżki rowerowej przy ul. Astrów, co poprawi dostępność komunikacyjną w tej części miasta. Inwestycja o wartości 100.000,00 zł polegać będzie na *urządzeniu parkingu na Placu Pocztowym w rejonie stacji kolejowej Chorzów Miasto*, co ułatwi dostęp do transportu publicznego. Na *Zakup i montaż wiat przystankowych* przeznaczone jest 25.000,00 zł co poprawi komfort pasażerów komunikacji miejskiej, zapewniając ochronę przed warunkami atmosferycznymi.

Dział Gospodarka mieszkaniowa obejmuje szereg inwestycji mających na celu poprawę warunków mieszkaniowych oraz zwiększenie dostępności mieszkań dla mieszkańców. Łączna kwota zadań wynosi **6.367.312,69 zł**. *Korzystanie z prawa pierwokupu* o wartości 550.000,00 zł umożliwi gminie aktywne uczestnictwo w rynku nieruchomości, pozwalając na nabycie kluczowych działek pod nowe inwestycje. *Odszkodowanie za przejęte nieruchomości w związku z realizacją inwestycji drogowych* o wartości 1.601.644,00 zł zostanie przekazane mieszkańcom za nieruchomości przejęte pod inwestycje drogowe, gwarantując uczciwe i sprawiedliwe zadośćuczynienie. *PGM – Modernizacja i przebudowa lokali mieszkalnych (dotacja)* o wartości 1.115.668,69 zł ma na celu podniesienie standardu mieszkań oraz stworzenie komfortowych warunków dla mieszkańców. Kolejnym projektem jest *PGM – Wykonanie nowych instalacji c.o. w zasobach mieszkaniowych (dotacja)* za 900.000,00 zł, który skupi się na poprawie efektywności energetycznej budynków oraz obniżeniu kosztów ogrzewania. Pozostałe zadania zostały szczegółowo opisane w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

W ramach **działu Działalność usługowa**, planowana jest realizacja projektu *Sporządzenie planu ogólnego Miasta Chorzów* o wartości **415.875,00 zł**. Projekt ten ma na celu aktualizację studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Chorzów, uwzględniając nowe uwarunkowania oraz kierunki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat tego zadania znajdują się w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

W ramach **działu Administracja publiczna**, gmina planuje zrealizować szereg kluczowych inwestycji, które mają na celu podniesienie efektywności działania administracji oraz poprawę infrastruktury dla mieszkańców. Łączna kwota zadań wynosi **990.593,50 zł**. Na *Zakup sprzętu komputerowego* w kwocie 60.000,00 zł, co pozwoli na wyposażenie pracowników w nowoczesne narzędzia pracy, co z kolei przyczyni się do poprawy jakości świadczonych usług. *Pałac Ślubów – ekspertyza budowlana budynku* o wartości 20.000,00 zł ma na celu ocenę stanu technicznego obiektu i planowanie ewentualnych prac remontowych. *Wykonanie izolacji pionowej budynku Urzędu Miasta (od strony Rynku)* za 20.000,00 zł poprawi stan techniczny budynku i zabezpieczy go przed wilgocią. Projekt *Dostępna przestrzeń publiczna* o wartości 694.006,00 zł ma na celu zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do przestrzeni publicznej, informacji i komunikacji, a także technologii, urządzeń i usług wspomagających, wspierając integrację społeczną. *Zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Chorzowie* o wartości 196.587,50 zł obejmuje wzmocnienie ochrony systemów informatycznych miasta przed zagrożeniami cyfrowymi.

W ramach **działu Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** miasto planuje przeprowadzić inwestycje mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców. Łączna kwota zadań wynosi **179.000,00 zł**. *Modernizacja monitoringu wizyjnego w mieście* o wartości 60.000,00 zł polegać będzie na wymianie urządzeń podtrzymujących pracę punktów kamerowych systemu wizyjnego Miasta Chorzów, co zwiększy efektywność monitoringu. *Zakup i montaż syren alarmowych SWO* za 119.000,00 zł pozwoli na szybkie ostrzeżenie mieszkańców w sytuacjach kryzysowych.

W ramach **działu Oświata i wychowanie**, miasto Chorzów planuje zrealizować szereg istotnych inwestycji w dziedzinie edukacji i rozwoju społeczności lokalnej. Łączna kwota zadań wynosi **11.204.420,00 zł**. *Budowa*

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

kotłowni dla Szkoły Podstawowej nr 14 ul. Podmiejskiej 62 o wartości 1.200.000,00 zł ma na celu zapewnienie placówce nowoczesnego i efektywnego źródła ogrzewania. Projekt i modernizacja basenu w Szkole Podstawowej nr 21 przy ul. Wolności 133 za 200.000,00 zł przyczyni się do poprawy warunków do prowadzenia zajęć sportowych. Przebudowa kanalizacji dla Szkoły Podstawowej nr 29 przy ul. Lwowskiej 36 o wartości 100.000,00 zł poprawi infrastrukturę sanitarną szkoły. Projekty realizowane w ramach budżetu obywatelskiego to m.in. *Teatralny Przystanek na Klimzowcu (BO 2022)* za 550.000,00 zł, który będzie stanowił atrakcyjne miejsce dla uczniów do nauki i odpoczynku. *Ogród sensoryczny przy Szkole Podstawowej nr 29 w Chorzowie (BO 2024)* o wartości 500.000,00 zł stworzy przestrzeń do nauki i terapii dla dzieci. *Teatralny Przystanek na Klimzowcu z amfiteatrem i strefą relaksu (BO 2024)* za 500.000,00 zł oraz *Wyspa dzieci – budowa placu zabaw ze strefami tematycznymi przy Katoliku (BO 2024)* za 500.000,00 zł będą zachętą do aktywności ruchowej oraz rozwijania zainteresowań uczniów. Kolejne inwestycje to *Modernizacja terenu sportowego SP18 w Batorym wraz z infrastrukturą* za 550.000,00 zł, *Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej nr 10* o wartości 550.000,00 zł, oraz *Plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 38* za 550.000,00 zł, które przyczynią się do poprawy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w placówkach oświatowych. *Rodzinne kibicowanie – modernizacja trybun sportowych przy Szkole Podstawowej nr 5* o wartości 550.000,00 zł stworzy komfortowe warunki dla widzów podczas wydarzeń sportowych. *Dostosowanie obiektu przy ul. Kochanowskiego 18 na potrzeby żłobka* za 3.481.926,00 zł zwiększy dostępność miejsc opieki nad najmłodszymi mieszkańcami. W ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej przewidziane są również inwestycje takie jak *Wymiana wind towarowych w Przedszkolu nr 16 przy ul. Brzozowa 9* o wartości 100.000,00 zł, co poprawi funkcjonalność i bezpieczeństwo placówki, oraz *Hydrofobizacja elewacji w Przedszkolu nr 6 przy ul. Gałeczki 56* za 626.989,00 zł, zabezpieczająca budynek przed wpływem warunków atmosferycznych. *Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych w Przedszkolu nr 16 przy ul. Brzozowej 9* o wartości 169.000,00 zł ułatwi dostępność placówki dla osób z ograniczoną mobilnością.

W ramach **działu** *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* planowane są różnorodne inwestycje mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz ochronę środowiska naturalnego. Łączna kwota zadań wynosi **9.499.736,75 zł**. *Doposażenie i modernizacja obiektów znajdujących się na terenach zieleni miejskiej* za 115.000,00 zł wspiera aktywność mieszkańców na terenach zielonych. *Adaptacja miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu* o wartości 150.000,00 zł pozwoli miastu lepiej przygotować się na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi. *Usuwanie azbestu* o wartości 10.000,00 zł przyczyni się do eliminacji materiałów szkodliwych dla zdrowia i środowiska. Inwestycje w infrastrukturę energetyczną obejmują *Modernizację oświetlenia* za 500.000,00 zł, co poprawi efektywność energetyczną oraz bezpieczeństwo na ulicach miasta, oraz *Modernizację źródeł ciepła* o wartości 1.250.000,00 zł, polegającą na wymianie starych kotłów na nowe, ekologiczne źródła ogrzewania. Programy wsparcia dla mieszkańców to *Ciepłe mieszkanie* za 220.000,00 zł oraz *Ciepłe mieszkanie – edycja II* o wartości 3.141.000,00 zł, które mają na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych. *Budowa Wodnego Placu Zabaw przy ul. Granicznej w Chorzowie* o wartości 1.001.845,00 zł stworzy atrakcyjne miejsce rekreacji dla dzieci i rodzin. *Budowa ogrzewanego pomieszczenia dla schroniska dla bezdomnych zwierząt przy ul. Opolskiej* za 1.412.611,00 zł poprawi warunki bytowe zwierząt przebywających w schronisku.

W ramach **działu** *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* planowane są inwestycje mające na celu wspieranie kultury oraz ochronę dziedzictwa narodowego. Łączna kwota zadań wynosi **2.031.780,00 zł**. *Modernizacja pomieszczeń na potrzeby Filii Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Stefana Batorego* o wartości 180.000,00 zł poprawi warunki korzystania z biblioteki przez mieszkańców. *Wydatki inwestycyjne* o wartości 400.000,00 zł zostaną przeznaczone na różnorodne projekty kulturalne oraz rozwój infrastruktury kulturalnej w mieście. Ponadto, *Renowacja drzwi wejściowych do budynków będących w zarządzie Zakładu Komunalnego PGM*

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

o wartości 100.000,00 zł przyczyni się do zachowania i odrestaurowania historycznych elementów architektonicznych. Dodatkowo, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, realizowane będą *prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych kościoła św. Barbary w Chorzowie – etap I i II* o wartości 490.000,00 zł oraz *remont dachu i wykonanie odwodnienia wokół prezbiterium kościoła ewangelicko-augsburskiego im. Elżbiety w Chorzowie* o wartości 499.800,00 zł. Te zadania przyczynią się do zachowania dziedzictwa sakralnego miasta, odtwarzając i zabezpieczając istotne elementy historyczne.

W ramach **działu** *Kultura fizyczna* planowane są inwestycje mające na celu poprawę infrastruktury sportowej oraz zachęcanie mieszkańców do aktywności fizycznej. Łączna kwota zadań wynosi **45.533.121,00 zł**. *Modernizacja boisk osiedlowych* o wartości 180.000,00 zł przyczyni się do stworzenia nowoczesnych i bezpiecznych miejsc do uprawiania sportu na terenie osiedli. *Zakup sprzętu do obsługi boisk i obiektów MORiS* za 150.000,00 zł umożliwi efektywne zarządzanie obiektami sportowymi. *Modernizacja kompleksu sportowego Orlik przy ul. Kościuszki w Chorzowie* za 424.399,00 zł poprawi warunki do uprawiania sportu przez mieszkańców. Największą inwestycją jest *Przebudowa stadionu piłkarskiego przy ul. Cichej 6 w Chorzowie* o wartości 36.206.400,00 zł, obejmująca rozbudowę stadionu wraz z parkingiem oraz infrastrukturą techniczną, co zwiększy jego funkcjonalność i komfort dla kibiców. Zadanie to ma być realizowane przez spółkę ADM Serwis sp. z o.o. na podstawie umowy powierzenia.

Powiat w **dziale** *Transport i łączność* planuje się przeprowadzenie szeregu inwestycji mających na celu poprawę infrastruktury komunikacyjnej. Łączna kwota zadań wynosi **18.227.652,00 zł**. *Modernizacja jezdni i chodników* o wartości 1.000.000,00 zł przyczyni się do poprawy stanu dróg oraz bezpieczeństwa pieszych. *Dokumentacje* za 150.000,00 zł umożliwią przygotowanie planów dla przyszłych inwestycji drogowych. *Budowa przedłużenia ul. Metalowców do ul. Siemianowickiej* o wartości 97.652,00 zł usprawni komunikację w tym rejonie miasta. Największą inwestycją jest *Rozbudowa drogi krajowej DK79 na odcinku od estakady do ul. 3-go Maja w Chorzowie* za 15.000.000,00 zł, obejmująca budowę przystanku zintegrowanego Królewska Huta, co znacząco poprawi infrastrukturę transportową.

W ramach **działu** *Administracja publiczna* planuje się *Zakup serwera* o wartości **50.000,00 zł**. Umożliwi to aktualizację systemów informatycznych, co przyczyni się do bardziej efektywnego zarządzania danymi i usprawnienia procesów administracyjnych.

W **dziale** *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* planuje się *zakup radiowozu, zakup radiowozu specjalistycznego oraz lekkiego samochodu rozpoznawczo – ratowniczego wraz z wyposażeniem* za łączną kwotę **185.000,00 zł**

W **dziale** *Oświata i wychowanie* planowane są inwestycje mające na celu poprawę infrastruktury edukacyjnej. Łączna kwota zadań wynosi **2.435.129,81 zł**. *Montaż instalacji hydrantowej w Przedszkolu nr 29* za 58.733,00 zł zwiększy bezpieczeństwo przeciwpożarowe placówki. *Modernizacja boiska Zespołu Szkół Technicznych nr 2 przy ul. Powstańców 6a* o wartości 33.316,00 zł zapewni uczniom nowoczesne miejsce do zajęć sportowych. *Budowa kontenerowych pracowni warsztatowych przy Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Dąbrowskiego 53* za kwotę 800.000,00 zł poprawi poziom edukacji. *Modernizacja pomieszczeń zaplecza szatniowego w Zespole Szkół Budowlanych w Chorzowie – etap II* za 240.000,00 zł poprawi warunki sportowe. Szczegółowe informacje na temat pozostałych zadań znajduje się w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

W **dziale** *Ochrona zdrowia* planowana jest inwestycja polegająca na *Budowie nowego budynku dla Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich w Chorzowie przy ul. Strzelców Bytomskich 11* o wartości **3.000.000,00 zł**. Projekt ten ma na celu poprawę dostępności i jakości opieki medycznej dla mieszkańców.

W ramach **działu** *Pomoc społeczna* planowane są inwestycje mające na celu poprawę warunków w placówkach pomocy społecznej. Łączna kwota zadań wynosi **422.100,00 zł**. *Zakup serwera wraz z oprogramowaniem* za 26.500,00 zł umożliwi modernizację infrastruktury informatycznej placówek. *Dostosowanie budynku Domu Pomocy Społecznej "Nadzieja" przy ul. Wandy 64 do wymagań p.poż.* o wartości 50.000,00 zł zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców. *Montaż systemu domofonowego z monitorami* za 29.200,00 zł poprawi kontrolę dostępu i bezpieczeństwo w placówce. *Wymiana instalacji odgromowej budynku DPS "Republika" w Chorzowie* o wartości 46.400,00 zł zabezpieczy budynek przed skutkami wyładowań atmosferycznych. *Przebudowa dachu budynku Stowarzyszenia Osób z Upośledzeniem Umysłowym przy ul. Beskidzkiej 6* za 270.000,00 zł poprawi stan techniczny obiektu.

W **dziale** *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* planowana jest inwestycja *Zakup i montaż klimatyzacji* o wartości **246.074,00 zł**, która poprawi komfort użytkowników w placówkach użyteczności publicznej. Ponadto, na *Adaptację i dostosowanie pomieszczeń w budynku przy ul. Powstańców 70* na potrzeby oddziałów żłobka planuje się **85.000,00 zł**, co zwiększy dostępność opieki nad dziećmi w wieku żłobkowym. Zadanie jest realizowane w **dziale** *Rodzina*.

SAMORZĄDOWY ZAKŁAD BUDŻETOWY

Zakład Komunalny PGM – Plan przychodów Zakładu Komunalnego PGM został ustalony w kwocie 119.486.832,90 zł, natomiast stan środków obrotowych w kwocie 248.725,53 zł.

Przychody własne PGM zaplanowane na 2025 rok wynoszą 113.448.800 zł i składają się na nie:

- grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – 50.000,00 zł;
- dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych – 41.217.500,00 zł;
- wpływy z usług – 29.964.000,00 zł;
- pozostałe odsetki – 21.850.000,00 zł;
- wpływy z różnych dochodów – 20.367.300,00 zł.

Ponadto, planuje się również przekazać dotację przedmiotową w wysokości 472.364,21 zł stanowiącą dopłatę do stawki czynszu bazowego będącą różnicą pomiędzy: stawką bazową czynszu wraz z czynnikami zmieniającymi stawkę bazową i stawką czynszu za najem lokalu socjalnego w wysokości 1,83 zł/1 m² powierzchni lokalu oraz dotację celową na inwestycje w wysokości 2.015.668,69 zł. Dodatkowo zaplanowano pokrycie amortyzacji kwotą 3.550.000,00 zł, nie zaplanowano środków w pozycji *inne zwiększenia*.

Ogółem przychody Zakładu Komunalnego zostały zaplanowane w kwocie **119.735.558,43 zł**.

W zakresie kosztów własnych w wysokości 94.236.832,90 zł uzyskane wpływy planuje się przeznaczyć: na *działalność bieżącą* 91.831.164,21 zł oraz *działalność inwestycyjną* 2.405.668,69 zł.

Ze środków uzyskanych z budżetu Miasta na zadania o charakterze majątkowym zostanie zrealizowane zadanie: „Wykonanie nowych instalacji c.o. w zasobach mieszkaniowych” oraz „Modernizacja i przebudowa lokali mieszkalnych”.

W ramach własnych środków PGM-u planuje m.in. się w roku 2025 wykonanie modernizacji i przebudowę lokali mieszkalnych. W pozycji *inne zmniejszenia* została zaplanowana kwota 21.000.000,00 zł. W pozycji tej zawarte są koszty związane z dokonywanymi umorzeniami należności oraz ich aktualizacja.

Amortyzacja została zaplanowana w kwocie 3.750.000,00 zł, natomiast podatek dochodowy od osób prawnych w kwocie 500.000,00zł. Stan środków obrotowych na koniec roku oszacowano na kwotę 248.725,53 zł.

Ogółem koszty zostały zaplanowane w wysokości **119.735.558,43 zł**.

RACHUNKI DOCHODÓW WŁASNYCH

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Chorzów Nr XXXIX/708/17 Rady Miasta Chorzów z dnia 31 sierpnia 2017 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonym rachunku bankowym, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania utworzono wydzielone rachunki w jednostkach budżetowych.

Samorządowe jednostki budżetowe gromadzą środki na wydzielonych rachunkach dochodów własnych. Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły podstawowe specjalne, licea ogólnokształcące i technika planowały dochody na rok 2025 w łącznej wysokości **3.128.658,00 zł**.

Ujęte w projektach środki pochodzą m.in. z udostępniania mienia, w tym czynszu pobieranego z tytułu wynajmu lub dzierżawy, (pomieszczeń, sal lekcyjnych, pracowni przedmiotowych, sal gimnastycznych, basenów), wpływów z tytułu odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzenie mienie, wpływów za uszkodzone, zniszczone lub niezwrócone podręczniki oraz z darowizn.

Uzyskane wpływy jednostki planują przeznaczyć na działalność bieżącą, m.in. wydatki remontowe, zakup materiałów i wyposażenia, wykonanie ekspertyz, analiz i opinii, zakup energii itd. Wydatki bieżące ogółem stanowią kwotę **3.128.658,00 zł**.

W obrębie działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, na terenie miasta Chorzów w 2025 roku zaplanowano funkcjonowanie rachunków dochodów własnych w Młodzieżowym Domu Kultury oraz w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Zgromadzone dochody i finansowane nimi wydatki (m.in. zakup energii, materiałów i wyposażenia, usług remontowych) szacuje się na kwotę **30.466,00 zł**, w tym dla Młodzieżowego Domu Kultury 28.466,00 zł, dla Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej 2.000,00 zł.

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Chorzów na rok 2025

To już kolejny budżet, który nie zawiera dochodów gwarantujących bezpieczną realizację wydatków. Pierwszy taki budżet to rok 2019 i potem lata kolejne, w których na skutek znacznego uszczuplenia podstawowych dochodów jakimi są wpływy z PIT i CIT dochody Miasta Chorzów uległy zasadniczemu obniżeniu. Dodatkowo, wzrost inflacji spowodował skokowy wzrost podstawowych kosztów utrzymania takich jak media oraz kosztów wcześniej zaciągniętych kredytów. Ustawowy wzrost płacy minimalnej oraz podwyżki w obszarze wynagrodzeń nauczycieli jeszcze bardziej powiększyły lukę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami. Od 2019 wzrost wydatków jest znacznie wyższy niż wzrost dochodów. Niestety nowa ustawa o dochodach jst nie przyniosła oczekiwanej zmiany w postaci zagwarantowania odpowiedniej kwoty wpływów do budżetu. Co prawda, w budżecie roku 2025 wzrost dochodów z PIT i CIT jest bardzo duży, jednak „znika” subwencja oświatowa, a w zamian Miasto otrzyma niewielką subwencję.

W obszarze wydatków majątkowych Miasto zdecydowało się jedynie na kontynuację zadań już rozpoczętych, również kosztem rezygnacji ze środków unijnych w przypadku braku w budżecie wkładu własnego. To kilkuletnie osłabianie finansów Miasta spowodowało, że w roku 2025 znacznie ograniczono wydatki remontowe, zakupy, wprowadzono oszczędności wraz z restrukturyzacją zatrudnienia, której proces rozpoczął się już w 2024 roku. Takie oszczędności są niezbędne, aby w obecnej sytuacji finansowej samorządów można było realizować nałożone zadania.